

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

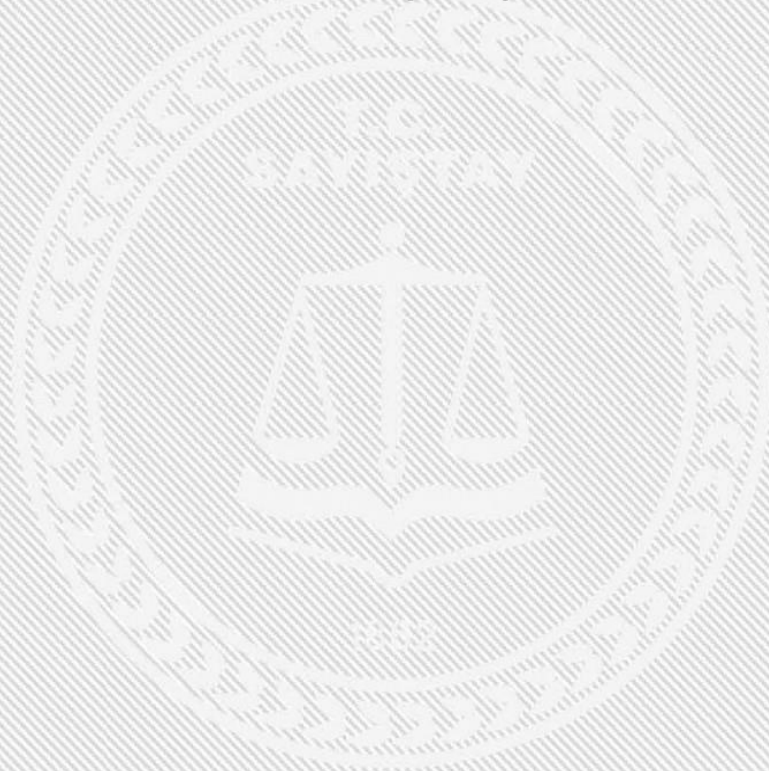
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2019

İÇERİK

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	38
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	60

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	9
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
9.	EKLER.....	31

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo.1.2018 Mali Yılı Bütçe Giderleri	4
Tablo.2. 2018 Mali Yılı Bütçe Gelirleri	4
Tablo. 3. Sakarya Üniversitesi 2018 Yılı Bilançosu	31
Tablo.4.Sakarya Üniversitesi 2018 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	33

KISALTMALAR

BAP: Bilimsel Araştırma Projesi

KDV: Katma Değer Vergisi

ÖYP: Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı

SEM: Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

TÖMER: Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

UMDE: Uygulamalı Mühendislik Deneyimi

UZEM: Uzaktan Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi

3+1: Ön Lisans Uygulama Eğitimi

7+1: Lisans Uygulama Eğitimi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Üniversite Taşınmazlarının Cins Tashihlerinin Yapılmaması ve Yeni Kurulan Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesinin Kullanımındaki Taşınmazların Kayıtlardan Düşülmemesi Nedeniyle Mali Tabloların Fiili Durumu Tam Olarak Yansıtılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri Harcamalarında KDV Tevkifatının Yapılmaması

2. Mevzuatında Belirlenen Kriterlere Uygun Proje Olmaksızın Bilimsel Araştırma Projeleri Harcama Kaleminden Ödemeler Yapılması

3. Mesleki Uygulama Eğitimlerinin Yürütülmesinde Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Sakarya Üniversitesinin temelini, 1970 yılında açılan Sakarya Mühendislik ve Mimarlık Yüksekokulu oluşturmuştur. Bu okul 1971 yılında Sakarya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisine dönüşmüş, 1982–1992 yılları arasında İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir fakülte olarak eğitim öğretim faaliyetine devam etmiş, 3 Temmuz 1992 tarih ve 3837 sayılı Kanun ile Sakarya Üniversitesi kurulmuştur.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir.

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve

tarım-da modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

i. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri,

Yapmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Üniversitenin akademik yapısı; fakülte, yüksekokul, enstitü, rektörlüğe bağlı bölümler ile meslek yüksekokullarından oluşmaktadır. Üniversitenin idari yapısında ise rektör, senato, üniversite yönetim kurulu, rektör yardımcıları, koordinatörlükler, iç denetim birimi, uygulama ve araştırma merkezleri, döner sermaye işletme müdürlüğü, bilimsel araştırma birimi, genel sekreter ve genel sekreter yardımcıları ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır.

Üniversitenin bünyesinde; 6 Enstitü, 13 Fakülte, 1 Yüksekokul, 2 Meslek Yüksekokulu,

38 Uygulama ve Araştırma Merkezi, 10 Koordinatörlük ve Rektörlüğe bağlı 3 Bölüm bulunmaktadır.

İdarenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 2.158'dir. Bu personelden 1567'si akademik personel olup 2'si sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır. Üniversitenin idari personel sayısı 591, sürekli işçi sayısı ise 665'dir.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Sakarya Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Sakarya Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Sakarya Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Sakarya Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

Özel bütçeli idare olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun (II)

sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan kamu idaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerinden oluşan ödenekleri kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 338.412.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. 2018 yılı 7141 Sayılı Kanun ile Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi adı ile yeni bir üniversite kurulmuştur. Sakarya Üniversitesi bünyesinden ayrılarak yeni kurulan bu üniversiteye bağlanan birimler için ödenekler düşülmüş ve Üniversiteye bağlı birimlerin ihtiyaçları için de ödenek eklenmiş olup toplam tahsis edilen ödenek 371.388.969,78 Türk lirasına ulaşmıştır. Böylece ödeneğin %93'ü yani 345.418.661,33 Türk lirası kullanılmıştır.

Dönem faaliyet net geliri 385.688.171,29 Türk lirası, faaliyet gideri 397.793.528,53 Türk lirası olan Üniversitenin 2018 yılını 12.105.537,24 Türk lirası olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2018 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo.1.2018 Mali Yılı Bütçe Giderleri

* Sakarya Üniversitesinden ayrılarak yeni kurulan Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesine bağlanan

Gider Türleri	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Personel Giderleri	224.540.000,00	253.346.155,87	245.451.402,05	96,88
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	30.990.000,00	36.031.494,57	35.575.261,99	98,73
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	52.107.000,00	44.579.816,00	40.313.775,13	90,43
05-Cari Transferler	6.953.000,00	9.161.539,63	8.609.874,69	93,97
06-Sermaye Giderleri	23.822.000,00	28.269.963,71	15.468.347,47	54,71
TOPLAM	338.412.000,00	371.388.969,78*	345.418.661,33	93,00

birimler için verilen ödenekler düşülmüştür.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2018 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo.2. 2018 Mali Yılı Bütçe Gelirleri

Gelir Türleri	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	38.788.000,00	42.317.457,25	109,09
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	289.271.000,00	291.448.685,59	100,75

05-Diğer Gelirler	10.353.000,00	12.057.858,51*	116,46
06-Sermaye Gelirleri	00.00	2.043,70	-
TOPLAM	338.412.000,00	345.826.045,05*	102,19

*Bütçe gelirlerinden ret ve iade edilen (diğer gelirlerden) 4.500.000,00 Türk lirası düşüldükten sonra net bütçe geliri tutarıdır.

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2018 yılını 762.455,77 Türk lirası dönem net zararı ile kapatmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Yasa'nın 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dahilindeki idarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde Sakarya Üniversitesince İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde ilk kez 2009 yılında hazırlanmış, ancak idarenin bütçe dışı kaynakları arasında yer alan Döner Sermaye İşletmesine eylem planında yer verilmemiştir.

İdarenin İç Kontrol Uyum Eylem Planını uygulanmaya başladığı 2009 yılından günümüze değin yapmış olduğu çalışmalar değerlendirildiğinde;

Kontrol Ortamı Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Üst yönetici ve personelin iç kontrol sistemine ilişkin farkındalıklarının kurum içi

genelgeler, duyurular, eğitimler, anketler ve görsel afişlerle sağlandığı,

-Tüm personelin “Etik Sözleşmesi”ni imzaladığı ve personel dosyalarına bu sözleşmelerin eklendiği,

-Görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde hazırlandığı, Yetki Devri ve İmza Yetkileri Yönergesinin mevcut olduğu ve duyurulduğu,

-Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapıldığı, bu işlerin süreçlerinin çıkarıldığı,

Risk Değerlendirme Standartlarına ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Kurum stratejik planının katılımcı yöntemlerle hazırlandığı, planın yıllık uygulama dilimleri olan performans programlarının mevcut olduğu, idare bütçesinin stratejik plan ve performans programındaki hedef ve göstergeler ve bunlara ait faaliyetler ile bu faaliyetlerin maliyetleri esas alınarak hazırlandığı,

-İdarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlandığı, kontrol faaliyetleri belirlendiği,

Kontrol Faaliyetleri Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-“İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından ön mali kontrol işlemlerinin gerçekleştirildiği, Usul ve Esaslar’da belirtilen ön mali kontrole tabi işlemler ile İdarece karar verilen diğer ön mali kontrole tabi işlemlerin Ön Mali Kontrol Yönerge’si hazırlanarak duyurulduğu ve uygulandığı,

Bilgi ve İletişim Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Yıllık faaliyetlere ait sonuçların ve değerlendirmelerin İdare Faaliyet Raporunda yer aldığı ve kurum web sayfasında yayımlandığı,

-Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkanı sunacak şekilde tasarlanan Stratejik Yönetim Bilgi sistemi bulunduğu,

İzleme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

-İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, değerlendirme raporu hazırlanıp İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna da gönderildiği ve Kurulca bir çalışma yapılarak üst yöneticiye raporlandığı,

-Kendisine 3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilen idarede 3 kadronun da dolu olduğu, üst yöneticiye bağlı İç Denetim Birimi bulunduğu,

Anlaşılmış olup sonuç olarak iç kontrol sistemi ile ilgili uyum ve yapılandırma çalışmaları halen devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sakarya üniversitesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Üniversite Taşınmazlarının Cins Tashihlerinin Yapılmaması ve Yeni Kurulan Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesinin Kullanımındaki Taşınmazların Kayıtlardan Düşülmemesi Nedeniyle Mali Tabloların Fiili Durumu Tam Olarak Yansıtılmaması

Sakarya Üniversitesinin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile “tahsis/kira/irtifak hakkı tesisi” suretiyle kullandığı taşınmazlara ilişkin bilgileri içeren Taşınmaz Kayıt Form ve İcmal Cetvellerinin fiili durumu tam olarak yansıtmadığı tespit edilmiştir.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik” in “Kayıt şekli” başlıklı 7’nci maddesine göre; kamu idarelerinin, tapu kütüğünde kendi adlarına kayıtlı olan taşınmazları, “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu” na (Ek-2), kendilerine tahsisli taşınmazları ise “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu” na (Ek-6) değerleriyle birlikte kaydetmeleri gerekmektedir.

Harcama birimlerinde doldurulacak söz konusu formlar, mali hizmetler birimince konsolide edilecek, böylece kuruma ait taşınmaz envanteri ile mali tabloların karşılaştırılmasına imkan sağlayan icmal cetveller (Ek-7) oluşturulacaktır.

Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılan bu envanter işlemlerinin, 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre de mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

Sakarya Üniversitesinin mülkiyetindeki taşınmazlar ile tahsisen kullandığı taşınmaz kayıtlarının incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a)- Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı, bunların mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınmadığı ve cins tashihlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir. Örneğin bina olarak kullanılan taşınmazların tamamı tapu kayıtlarında tarla olarak görülmektedir.

“Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik”in “Cins Tashihlerinin Yapılması” başlıklı 10’ncü maddesinde;

“Kamu idarelerinde; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük, kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin mali yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.” hükmü yer aldığı halde gerekli cins tashihinin yapılmadığı görülmüştür.

b)- 18.05.2018 gün ve 30425 sayılı Resmi Gazete ’de yayınlanarak yürürlüğe giren 7141 sayılı Kanun'un 7’nci maddesi ile Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi kurulmuştur.

7141 sayılı Kanun'un 8'inci maddesine göre;

“Sakarya Üniversitesine bağlı iken bağlantısı değiştirilen fakülteler, yüksekokullar ile meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler 2017-2018 eğitim öğretim dönemi

sonundan geçerli olmak üzere bu Kanun'la kurulan Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesinin ilgili fakülteleri, yüksekokulları ile meslek yüksekokullarına aktarılmıştır.”

Aynı Kanun'un 8'inci maddesinin 25'inci paragrafının son cümlesi;

*“Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan İstanbul Üniversitesinden, Gazi Üniversitesinden ve Sakarya Üniversitesinden ilgisine göre İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ve Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesine adı değiştirilerek veya değiştirilmeyerek bağlanan birimlere Maliye Bakanlığınca tahsis edilmiş olan veya fiilen bunların kullanımında bulunanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın ve tahsis amacıyla kullanılmak üzere ilgisine göre İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ve Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesine tahsis edilmiş sayılır.”*şeklindedir.

Belirtilen hükümler uyarınca; 2017-2018 eğitim öğretim dönemi sonundan itibaren ilgili öğrenciler ile Sakarya üniversitesine bağlı iken bağlantısı değiştirilen taşınmazlar, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesine devredilecektir. Ancak Sakarya üniversitesi tarafından bu taşınmazların devri konusunda herhangi bir işlem yapılmadığı gibi, taşınmaz envanteri de yeni duruma uyumlu değildir.

Mülkiyeti Üniversitede olmayan tahsisli ve kiralık taşınmazların kaydedildiği Ek:6 nolu form ile Ek:2 nolu formda kayıtlı arsa ve tarla maliyet bedelleri toplamı 14.516.553,78 Türk lirası olduğu halde mizan cetveline toplam 320.316.559,00 Türk lirası kayıt yapılmıştır. Aradaki fark 305.800.005,22 Türk lirası olup, Üniversitenin mali tablolarında bu tutarda uyumsuzluk bulunmaktadır. Bu nedenle arazi ve arsalar hesabı,mali tablolara yıl sonu itibariyle 305.800.005, 22 Türk lirası fazla yansıtılmıştır.

Aynı şekilde Ek:2 ve Ek:6 formlarda kayıtlı binaların bedelleri toplamı 74.579.222,70 Türk lirası olduğu halde mizan cetveline 269.450.111,14 Türk lirası olarak kayıt yapılmıştır. Aradaki fark 194.870.888,44 Türk lirası olup, Üniversitenin mali tablolarında bu tutarda uyumsuzluk bulunmaktadır. Bu nedenle binalar hesabı,mali tablolara yıl sonu itibariyle 194.870.888 ,44 Türk lirası fazla yansıtılmıştır.

Üniversitenin kullanımındaki taşınmazların cins tashihlerinin yapılması, tapuya kayıtlı olmayanların kayıt işlemlerinin başlatılması ve Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesine tahsis edilen taşınmazların kayıtlardan düşülmesi sağlanarak mali tabloların gerçeğe uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 10.05.2019 tarihli ve E.17546 sayılı yazı ile Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığından konu sorulmuş olup, gelen cevabi yazıların incelenmesi sonucu;

"Bulgu 6"da belirtilen hususlar doğrultusunda Üniversitemiz Yerleşkesi arazileri için cins değişikliği işlemleri yapılması ve binalarımızın tapu senetlerinin düzenlenebilmesi için Tapu ve Kadastro Müdürlükleri'ne resmi yazı ile talep başvurusu yapılmış olup süreç devam etmektedir. Ayrıca "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" gereği düzenlenen EK-2, EK-6, EK-7 tabloları revize edilerek Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına iletilecektir

Sonuç olarak Kurum cevabında söz konusu hatalı uygulamalar kabul edilmiş ve hatalı uygulama ile işlemlerin düzeltilmesi için gereken yazışma ve çalışmaların başlatıldığı belirtilmiştir. Kamu idaresi cevabı doğrultusunda bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri Harcamalarında KDV Tevkifatının Yapılmaması

Sakarya Üniversitesinde, makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri giderlerinin taşınır alımı gibi gösterilerek ilgili varlık hesaplarına (150, 255 vb.) kayıt yapıldığı ve KDV tevkifatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

117 nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ne göre "Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri" başlıklı 3.2.3'üncü maddesinde;

" 3.2.3.1. Tevkifat Uygulayacak Alıcılar ve Tevkifat Oranı:

Tebliğin (3.1.2/b) ayırımında sayılanlara karşı ifa edilen makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinde alıcılar tarafından (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanacaktır. " denilmekte ayrıca aynı tebliğin "KDV Tevkifat Uygulaması" başlıklı 1'inci maddesi son paragrafında; *"KDV tevkifatı ihtiyari bir uygulama olmayıp, Maliye Bakanlığınca tevkifat uygulaması kapsamına alınan işlemlerde alıcılar tarafından tevkifat yapılması zorunludur. ... "* denilmektedir. Adı geçen Tebliğin ilgili maddelerine göre makine,

teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinden 5/10 oranında KDV tevkifatı yapılması zorunludur.

Yapılan denetimlerde, 5706, 6577, 7219, 7541, 11552 ve 12202 nolu yevmiye numaraları ile yapılan makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri giderlerinin taşınır alımı gibi gösterilerek ilgili varlık hesaplarına (150,255 vb.) kayıt yapılarak KDV tevkifatının yapılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca taşınır alımı gibi gösterilen malzemeler içinde taşınır işlem fişi düzenlenmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Belge ve Cetveller” başlıklı 10’uncu maddesi 1’inci fıkrası a bendinde;

“a) ... İhtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere satın alınarak depolanan ya da arşivlenenler ile süreli yayınlardan ciltletilmiş olanlar hariç olmak üzere aşağıda sayılan hallerde Taşınır İşlem Fişi düzenlenmez.

1) Satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübresi ve benzeri maddeler,

2) Tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar ile doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar,

3) Kısa sürede tüketilen mutfak tipi tüpler ve yangın söndürme tüplerine yapılan gaz dolumları ile yazıcı kartuşlarının dolumları,

4) Dergi ve gazete gibi süreli yayınlar ile arşivlenme niteliği olmayan kütüphane materyalleri.

5) Bütçenin temsil ve tanıtma giderleri tertibinden makam için alınan yiyecek ve içecekler.” işlemlerinde taşınır işlem fişinin düzenlenmeyeceği belirtilmiştir. Adı geçen Yönetmelik maddesine göre tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar için taşınır işlem fişi düzenlenmemekte söz konusu parçalar bakım onarım gideri kapsamında doğrudan giderleştirilmekte ve KDV genel tebliği uyarınca da 5/10 oranında KDV tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Söz konusu yedek parçalar alınıp kurumun kendi personeli tarafından bakım onarım yapılacaksa, yedek parçalar alındığında ilgili varlık hesaplarına kaydedilerek taşınır işlem fişi düzenlenmeli ve daha sonra bakım onarımı yapacak ilgili birime taşınır çıkışı yapılmalıdır. Piyasadan yedek parçalar için ayrı fatura, işçilik için ayrı fatura alınarak mevzuat ihlal edilmemelidir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinden 5/10 oranında KDV tevkifatı yapılmalı, KDV tevkifatı yapmamak için mevzuata aykırı farklı uygulamalara gidilmemelidir.

Kamu idaresi cevabında; İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığının iş ve işlemlerini yaptığı birimlerle ilgili Sayıştay bulguları doğrultusunda birimlerimizce tespit edilen hata ve kusurlar düzeltilerek olması gerektiği gibi tamamlayarak bundan sonraki işlemler daha dikkatlice özenli yapılacaktır.

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığınca, satınalma personeli konuyla ilgili olarak bundan sonra benzeri işlemlerde daha dikkatli ve özenli olmaları hususunda uyarılmıştır.

Üniversitemiz diğer harcama birimlerinde de, Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulgular görevli personele bildirilmiş olup, bundan sonraki süreçte; makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri harcamalarında KDV tevkifatının yapılması hususunda KDV Genel Uygulama Tebliğinin (117 Nolu KDV Tebliği) tevkifata ilişkin hükümleri ile Sayıştayın önerileri doğrultusunda uygulamanın gerçekleştirilmesine titizlikle uyulacak ve bu hususlarda gerekli hassasiyet gösterilecektir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin tüm birimlere konuyla ilgili araştırma yapılması için yazı gönderdiği, birimlerde yapılan araştırmalara yönelik çalışmaların devam etmekte olduğu gelen cevaplardan anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabı doğrultusunda bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Mevzuatında Belirlenen Kriterlere Uygun Proje Olmaksızın Bilimsel Araştırma Projeleri Harcama Kaleminden Ödemeler Yapılması

Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) destekleme kapsamında ortada somut bir proje olmaksızın Bilim İnsanı Yetiştirme Projeleri, Hızlı Destek Projesi, Eş Finansman Desteği Projeleri ve Lisans Tezleri Projelerinin desteklendiği, Lisansüstü Tez Projelerine çok fazla

ağırlık verildiği ve mevcut projelerden ara rapor ile sonuç raporlarının zamanında alınmadığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (b) fıkrasının 4'üncü paragrafında yer alan "*Bilimsel araştırma projelerinin seçilmesi, uygulanması ve izlenmesi ile ödeneklerin kullandırılması, genel hükümlerin ön ödemelere ilişkin sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın avans verilmesi ve bu avansın mahsubuna dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.*" şeklindeki düzenleme ve bu düzenlemeye istinaden çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik kapsamında bir ödeme yapılabilmesi için öncelikle ortada yetkili kurullar tarafından seçilmiş ve Bilimsel Araştırma Projesi olarak kabul edilmiş bir Projenin olması gerekmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (b) bendinde Bilimsel araştırma projesi; "*Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme projelerini,*" şeklinde tanımlanmıştır.

Adı geçen Yönetmelik'in "Bilimsel araştırma projelerinin seçiminde dikkate alınacak ilkeler" başlıklı 6'ncı maddesinde: "*(1) Bilimsel araştırma projeleri, yükseköğretim kurumunun uzman elemanı bulunan her dal ile ilgili, ulusal bilim ve teknoloji politikalarına, ülkenin kalkınma planı hedeflerine, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararlarına veya yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun belirlediği bilim politikalarına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilir ve seçilir. Bilimsel araştırma projelerinin bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal, sanatsal, kültürel gelişimine ve kalkınmasına katkı sağlaması esastır.*

(2) Bilimsel araştırma projelerinin seçimi ve desteklenmesinde; temel bilimler içerikli, sonuçları uygulamaya dönük, kaynakları ve faaliyetleri bakımından çok katımlı, çok merkezli, kurumlar arası, uluslararası ve disiplinler arası nitelikteki projelere öncelik verilebilir. Lisansüstü tez araştırmaları da bilimsel araştırma projeleri kapsamında desteklenebilir. ... " hükümlerine yer verilmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen

Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller'in 6'ncı maddesinde yer alan “*Özel hesapta izlenen tutarlar, proje süresi ile sınırlı olmak üzere çalıştırılacakların harcamaları, yolluk, hizmet alımları, tüketim malları ve malzeme alımları, demirbaş alımları, makine ve teçhizat alımları ile bilimsel araştırma projeleri için gerekli diğer giderleri karşılamak üzere kullanılır.*” şeklindeki düzenlemeye göre bilimsel araştırma projeleri kapsamında bir harcama yapılabilmesi için bir proje olmalıdır.

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında bir giderden bahsedebilmek için ortada belirlenmiş esas ve usullere göre kabul edilmiş bir proje bulunması gerekmektedir. Bilimsel araştırma projelerinin tanımından anlaşılması gereken; bilimsel araştırma projelerinin hazırlanması, bilimsel araştırmalar yapılması, gerekirse bunun için altyapı kurulması, kurulan altyapının hazırlanan proje kapsamında inceleme ve çalışmalarda kullanılması, proje kapsamında gerekirse yurtiçi ve yurtdışı bilimsel kongre ve çalışmalara katılması, yine proje kapsamında gereken tüketim malları ve malzeme, demirbaş ile makine ve teçhizat alımları yapılması, proje tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlamasıdır.

Yapılan incelemelerde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

a)- Sakarya Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'ne göre Bilim İnsanı Yetiştirme Projeleri kapsamında ortada somut bir proje olmaksızın öğretim elemanlarının yoğun şekilde yurtdışı kongre, konferans ve sempozyuma gönderildiği görülmüştür.

Bilim İnsanı Yetiştirme Projeleri kapsamında her bir kongre, konferans ve sempozyum adı bir proje gibi adlandırılarak ortada bir proje olmaksızın öğretim elemanları yurtdışına kongre, konferans ve sempozyumlara görevlendirilmişlerdir. Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon biriminden alınan verilere göre, Bilimsel Araştırma Projeleri Harcama Kaleminden 2018 yılında 114 yurt dışı görevlendirmesinden sadece 3 tanesi proje kapsamında görevlendirme olup, 111 yurt dışı görevlendirmesi için 219.200,28 Türk lirası harcama yapılmıştır. Bu yurt dışı görevlendirmelerin yaklaşık 90 tanesi Ukrayna, Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek ve Türk Cumhuriyetleri vb. ülkelere yapıldığı görülmüştür. Ayrıca Bap kapsamında 2018 yılında 57 yurt içi görevlendirmesi yapılmış olup bu görevlendirmeler için 27.166 Türk lirası harcama yapılmıştır. Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te kongre, konferans ve sempozyumların bir proje gibi adlandırılarak

destekleneceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu uygulama açık bir şekilde mevzuata aykırıdır. 2547 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesine göre öğretim elemanları yurt içinde ve yurt dışında usulüne uygun olarak kongre, konferans ve sempozyumlar için görevlendirilebilmekte ve giderleri bütçeden karşılanmaktadır.

b)- Hızlı Destek Projesi adı altında yine bir proje olmadan tüketim malları ve malzeme ile demirbaş alımı yapıldığı görülmüştür.

Hızlı destek projesi ile yayına dönüşme potansiyeli bulunan bilimsel çalışmalar için acil ihtiyaçlar kapsamında tüketim malları ve malzeme ile demirbaş alımı yapılmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılı 33 adet hızlı destek projesi için 288.428 Türk lirası BAP harcama kaleminden bir proje olmaksızın harcama yapılmıştır. Önceki yıllar başlayıp 2018 yılında tamamlanan 98 adet hızlı destek projesi kapsamında ise 742.924 Türk lirası harcama yapılmıştır. Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te öğretim elemanlarının yayına dönüşme potansiyeli bulunan bilimsel çalışmaları için acil ihtiyaçları kapsamında tüketim malları ve malzeme ile demirbaş alımı yapılacağına dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu uygulama ortada bir proje bulunmaması nedeniyle mevzuata açıkça aykırıdır. Eğer öğretim elemanlarının bilimsel çalışmaları ile ilgili tüketim malları ve malzeme ile demirbaş ihtiyaçları varsa mevzuatın elverdiği ölçüde bütçeden karşılanabilir. Bap kapsamında somut olarak kabul edilmiş üzerinde çalışma yapılan projeler için tüketim malları, malzeme, demirbaş ve hizmet alımı yapılabilir.

c)- Eş Finansman Desteği Projeleri ile TÜBİTAK gibi kurumlardan proje alan öğretim üyelerine ortada proje olmaksızın destek verildiği görülmüştür.

Eş Finansman Desteği Projeleri ile Sakarya Üniversitesi Senatosunca belirlenen kurumlardan alınan projelere destek verilmiştir. Yapılan incelemelerde 2018 yılı içinde tamamlanan veya devam eden 13 tane eş finansman projesine 510.138 Türk lirası destek verildiği tespit edilmiştir. Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te öğretim üyelerine başka kurumlardan alınan projeler için destek verileceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Örneğin TÜBİTAK'ın desteklediği projeler için TÜBİTAK kendi mevzuatı gereği proje yürütücülerine proje teşvik ikramiyesi vermektedir. Söz konusu uygulama da ortada bir proje bulunmaması nedeniyle mevzuata açıkça aykırıdır.

d)- Bilimsel Araştırma Projeleri bütçesinden lisansüstü tez araştırma projelerine ağırlık ve öncelik verildiği, mevzuatta aykırı olarak lisans tezlerinin desteklendiği

görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik kapsamında lisansüstü tez araştırmaları (Yüksek lisans ve doktora tezleri) da bilimsel araştırma projeleri kapsamında desteklenebilir. Adı geçen Yönetmelik'e göre lisansüstü tez araştırmalarını destekleme konusunda üniversitelerin takdir yetkisi vardır. Söz konusu Yönetmelik'e göre Bilimsel Araştırma Projelerinin seçiminde ulusal bilim ve teknoloji politikalarına, ülkenin kalkınma planı hedeflerine, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararlarına veya yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun belirlediği bilim politikalarına uygun konulara öncelik verilmelidir. Sakarya Üniversitesinin Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında 2018 yılı sonu itibari ile 368 adet desteklenen aktif proje bulunmaktadır. Bu 368 adet projeden 293 tanesi lisansüstü tez araştırma projesidir. Desteklenen aktif projelerin yaklaşık %80'ini lisansüstü tez araştırma projeleri oluşturmaktadır. Uygulamada daha çok lisansüstü tez araştırma projelerine ağırlık ve öncelik verildiği görülmektedir. Lisansüstü tez araştırma projeleri kapsamında 2018 yılında devam eden projelere verilen destek 2.287.452 Türk lirasıdır. Bu tutarın 1.032.984 Türk lirası ile hizmet alımı yapıldığı ve bu hizmet alımlarının genelde anket çalışmaları ve bunların değerlendirilmesinden oluştuğu tespit edilmiştir. Ayrıca mevzuata aykırı olarak 8 adet lisans tez projesi de desteklenmiştir.

e)- Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'e göre gerçek anlamda Bilimsel Araştırma Projesi olabilecek çok az sayıda projenin desteklendiği görülmüştür.

Adı geçen Yönetmelik'e göre gerçek anlamda Bilimsel Araştırma Projesi olabilecek proje sayısı, 2018 yılında devam eden 368 proje içinde 15 tane ve önceki yıllar başlayıp 2018 yılında tamamlanan 526 adet projeden 49 tanedir. 2018 yılında tamamlana toplam 526 projeden geriye kalan 477(526-49) proje ile halen aktif olan 368 projeden 353 (368-15) projenin nerdeyse tamamı lisansüstü tez araştırma (yüksek lisans, doktora), bilim insanı yetiştirme (kongre, konferansa gönderme), hızlı destek (tüketim malları ve malzeme ile demirbaş alımı), eş finansman ile lisans tez projelerinden oluşmaktadır. Söz konusu Yönetmeliğe göre gerçek anlamda Bilimsel Araştırma Projesi olabilecek 2018 yılı içinde tamamlanan veya devam eden projelerin sayısı sadece 64 (49+15) olup, toplam (526+368) içinde oranı %7'dir. Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'e göre Bilimsel Araştırma Projesi tanımına ve niteliklerine uygun projelerin desteklenmesine öncelik verilmelidir.

f)- Devam eden projelerden ara rapor ile tamamlanan projelerden sonuç raporlarının zamanında alınmadığı görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje raporları" başlıklı 8'inci maddesine göre proje yürütücüsü tarafından, altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara rapor ve protokolda belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporu sunulmalıdır. Yapılan incelemelerde bu sürele uyulmadığı ve ara raporların çok sade olduğu görülmüştür. Söz konusu Yönetmeliğe göre ara rapor ve sonuç raporlarının süresinde ve niteliğine uygun hazırlanması gerekmektedir.

5018 sayılı Kanun'un "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesine göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlulardır.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, bilimsel araştırma projelerine ayrılan kaynaklar bilimsel araştırma projeleri için harcanmalı, Üniversite birimlerinin ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetler 4734 sayılı Kanun başta olmak üzere ilgili mevzuatla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde alınmalıdır. Bilimsel araştırma projeleri için verilen desteklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; a)- Fakülteler ve üniversite bütçesinde bu fasılda mevzuat gereği seyahat amaçlı bütçe oluşturulamaması nedeniyle bu destekler BAP projeleri kapsamında yapılmaktadır. Bu kapsamdaki projelerde laboratuvar veya saha çalışmaları tamamlanmış ve çıktıları elde edilmiş çalışmalara sadece bütçe oluşturularak proje desteği verilmektedir. Benzer uygulamayı birçok büyük üniversitenin de yaptığı bilinmektedir. Bu bakımdan bu projelerin sadece seyahat bütçelerinin olmasında mevzuat bakımından bir sıkıntı olmadığı, kamu zararına yönelik bir problemin oluşmayacağı, aksine ulusla ve evrensel bilime katkı sağlanacağı düşünülmüştür.

b)- Bir takım projelerin uygulamada eş finansman veya yayın destekli olarak isimlendirilmesinin sebebi öğretim üyelerinin yayın ve proje üretmeleri konusunda motivasyonlarını artırmaktır. Hızlı destek denmesinin ana nedeni bu projelerde yapılan ön yayınlar ile bazı çalışmaların tamamlanmış olması ve verilecek destekle yaygın etkisi arttırılmış çıktıların elde edilmesine yönelik bir fırsat oluşturmaktır. Bunun için BAP formatına uygun proje önerileri hazırlanıp BAP birimine teklif edilmektedir. Sunulan bu projeler BAP komisyonu içinde oluşturulan hakemler ile bilimsel Ar-Ge yönleri detaylı bir şekilde

incelenerek desteklenmektedir. Proje yapısı TÜBİTAK 1002 projelerine oldukça benzerdir. Bu kapsamda bilimsel Ar-Ge formatına uymayan projeler ret edilmektedir.

c)- Bir takım projelerin uygulamada eş finansman destekli olarak isimlendirilmesinin sebebi öğretim üyelerinin dış kaynaklı projelere yönlendirmelerini sağlamaktır. Dış kaynaklı projeler alan bilim insanlarından destek aldıkları alanda ancak proje konusundan farklı olarak projeler sunmaları beklenmektedir. Bu projeler özellikle dış kaynaklı projelerde oryaya çıkan öngörülmeyen ve yeni buluşlara yol açan sonuçlar ve fikirler üzerinden alınmakta ve yine BAP proje formuna uygun olarak projelendirilmektedir. BAP komisyonu içinde oluşturulan hakemler ile bilimsel Ar-Ge yönleri detaylı bir şekilde incelenerek desteklenmektedir.

d)- Lisansüstü tez projeleri TÜBİTAK 1002 araştırma projeleri yapısına göre hazırlanmış ve bu kapsamda lisansüstü tezlerin projelendirilerek evrensel bilim ve teknolojiye katma değer oluşturması amaçlanmıştır. Bu tür proje sayısının fazla olmasının nedeni, bütçe imkânlarından özellikle genç bilim insanlarının faydalanması, araştırmacı olarak yetişmelerine katkı sağlamaktır. Yeni dönemde Lisans öğrencilerinin Ar-Ge ve girişimcilik potansiyellerinin oluşması için uygulanan çok küçük bütçeli lisans projeleri desteklenmeyecek olup iptal edilmiştir. Yapılacak anket çalışmaları ve değerlendirmeleri titizlikle incelenip onaylanacaktır. Bu kapsamda üniversitemiz SAUSEM birimi ile protokol hazırlanmaktadır. Bu şekilde yapılacak çalışmaya göre standart bütçeli hizmetler verilmesi ve daha düşük maliyetli analizler yapılacaktır.

e)- Yeni BAP yönergesi oluşturulmuş, proje desteklerinin Ar-Ge projelerindeki süreçlere uygun şekilde bir sistem içerisinde gerçekleştirilmesine dikkat edilmiştir. Yeni oluşturulan BAP yönergesinde temel Ar-Ge projelerinin yapısına uygun proje başvuru formları oluşturulmuştur. Daha önceki dönemde yapılan uygulamalarda da verilen proje destekleri ulusal ve uluslararası Ar-Ge projeleri yapısında olacak şekilde uygulanmıştır. Alınan proje başvuruları proje türü farkı gözetmeksizin amaç ve kapsam, araştırmanın özgünlüğü, hedefleri, çıktıları gerçekleştirecek yöntem ve başarı ölçütlerini gösterecek proje yapısına döndürülmüştür.

f)- Raporda adı geçen projeler ile ilgili ara rapor ve sonuç raporlarının zamanında alınması hususunda yeni sistem oluşturulmuştur. Her bir proje için BAP biriminde sorumlular belirlenmiş ve proje takipleri bir sistem içine alınmıştır.

Sonuç olarak a)- Kamu idaresi cevabında; bu projelerin sadece seyahat bütçelerinin olmasında mevzuat bakımından bir sıkıntı olmadığı, kamu zararına yönelik bir problemin oluşmayacağı, aksine ulusal ve evrensel bilime katkı sağlanacağı ifade edilmiştir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te kongre, konferans ve sempozyumların bir proje gibi adlandırılarak, seyahatlerin destekleneceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu uygulama açıkça mevzuata aykırıdır. 2547 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesine göre öğretim elemanları yurt içinde ve yurt dışında usulüne uygun olarak kongre, konferans ve sempozyumlar için görevlendirilebilmekte ve giderleri bütçeden karşılanmaktadır.

b)- Kamu idaresi cevabında; bir takım projelerin uygulamada eş finansman veya yayın destekli olarak isimlendirilmesi sebebinin, öğretim üyelerinin yayın ve proje üretmeleri konusunda motivasyonlarını artırmak olduğu belirtilmiştir. Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te öğretim elemanlarının yayına dönüşme potansiyeli bulunan bilimsel çalışmaları için acil ihtiyaçları kapsamında tüketim malları ve malzeme ile demirbaş alımı yapılacağına dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu uygulama ortada bir proje bulunmaması nedeniyle mevzuata açıkça aykırıdır. Eğer öğretim elemanlarının bilimsel çalışmaları ile ilgili tüketim malları ve malzeme ile demirbaş ihtiyaçları varsa mevzuatın elverdiği ölçüde bütçeden karşılanabilir.

c)- Kamu idaresi cevabında; bir takım projelerin uygulamada eş finansman destekli olarak isimlendirilmesinin sebebi öğretim üyelerinin dış kaynaklı projelere yönelmelerini sağlamak olduğu belirtilmiştir. Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te öğretim üyelerine dış kaynaklardan alınan projeler için destek verileceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Örneğin TÜBİTAK'ın desteklediği projeler için TÜBİTAK kendi mevzuatı gereği proje yürütücülerine proje teşvik ikramiyesi vermektedir.

d)- Kamu idaresi cevabında; yeni dönemde çok küçük bütçeli lisans projelerinin desteklenmeyeceği belirtilmiştir. Ayrıca yapılacak anket çalışmaları ve değerlendirmelerinin titizlikle incelenip onaylanacağı ve bu doğrultuda SAUSEM birimi ile protokol hazırlanmakta olduğu ifade edilmiştir. Lisansüstü tez proje sayısının fazla olması nedeninin, bütçe imkânlarından özellikle genç bilim insanlarının faydalanması, araştırmacı olarak yetişmelerine katkı sağlamak olduğu denilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'e göre Bilimsel Araştırma Projelerinin seçiminde ulusal bilim ve

teknoloji politikalarına, ülkenin kalkınma planı hedeflerine, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararlarına veya Yükseköğretim Kurumu Yönetim Kurulunun belirlediği bilim politikalarına uygun konulara öncelik verilmelidir.

e)- Kamu idaresi cevabında; alınan proje başvuruları, proje türü farkı gözetmeksizin amaç ve kapsam, araştırmanın özgünlüğü, hedefleri, çıktıları gerçekleştirecek yöntem ve başarı ölçütlerini gösterecek proje yapısına döndürülmüştür denilmektedir. Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'e göre Bilimsel Araştırma Projesi tanımına ve niteliklerine uygun projelerin desteklenmesine öncelik verilmelidir.

f)- Kamu idaresi cevabında; Raporda adı geçen projeler ile ilgili ara rapor ve sonuç raporlarının zamanında alınması hususunda yeni sistem oluşturulduğu, her bir proje için BAP biriminde sorumlular belirlendiği ve proje takiplerinin bir sistem içine alındığı belirtilmiştir. Kamu idaresi cevabı doğrultusunda bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Genel olarak bilimsel araştırma projelerinin tanımından anlaşılması gereken; bilimsel araştırma projelerinin hazırlanması, bilimsel araştırmalar yapılması, gerekirse bunun için altyapı kurulması, kurulan altyapının hazırlanan proje kapsamında inceleme ve çalışmalarda kullanılması, proje kapsamında gerekirse yurtiçi ve yurtdışı bilimsel kongre ve çalışmalara katılması, yine proje kapsamında gereken tüketim malları ve malzeme, demirbaş ile makine ve teçhizat alımları yapılması, proje tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlamasıdır.

Bulguda yer alan açıklamalar doğrultusunda, bilimsel araştırma projelerine ayrılan kaynaklar bilimsel araştırma projeleri için harcanmalı, Üniversite birimlerinin ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetler 4734 sayılı Kanun başta olmak üzere ilgili mevzuatla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde alınmalıdır. Bilimsel araştırma projeleri için verilen desteklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

BULGU 3: Mesleki Uygulama Eğitimlerinin Yürütülmesinde Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması

Sakarya Üniversitesinde, mesleki uygulama eğitimlerinin lisans düzeyinde fen ve mühendislik bilimlerinde yürütülmesi gerekirken ön lisans düzeyinde ve sosyal bilimler alanlarında da yürütüldüğü tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (Ek: 18/6/2017-7033/19 md.) geçici 74'üncü maddesinde:

"Yükseköğretim Kurulu, 1/1/2023 tarihine kadar Devlet yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı olmak üzere, öğrencilerin öğrenimlerinin son yılında bir yarıyılı özel sektör işletmelerinde, teknoparklarda, araştırma altyapılarında, Ar-Ge merkezlerinde ya da sanayi kuruluşlarında uygulamalı eğitimle tamamlamalarını zorunlu kılmaya, uygulamalı eğitimin zorunlu kılınacağı bölümleri belirli yükseköğretim kurumlarıyla ve/veya belirli fakülte ya da bölüm ve programlarla sınırlı tutmaya yetkilidir.

Uygulamalı eğitimleri süresince öğrencilere asgari ücretin net tutarının %35'i ücret olarak ödenir. Uygulamalı eğitim ücretlerini karşılamak üzere ihtiyaç duyulan kaynak, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (h) alt bendi için ayrılan tutardan Yükseköğretim Kurulu hesabına ödenen ve Yükseköğretim Kurulu bütçesine gelir ve ödenek kaydedilerek ilgili yükseköğretim kurumlarına aktarılacak suretiyle karşılanır. Aktarılan bu tutar, yükseköğretim kurumları bütçesine gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle öğrencilerin hesabına ödenir.

Öğrencilerin uygulamalı eğitim süresince sigorta primleri, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine göre karşılanır.

Eğitimin planlanması, öğrencilerin yerleştirilmesi, takibi, kaynağın aktarımı, bütçeleştirilmesi ve kullanımına ilişkin esaslar ile uygulamalı eğitime ilişkin diğer hususlar, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. ..." denilmektedir. Kanun maddesi hükmüne göre mesleki uygulama eğitimi, lisans düzeyinde fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı olmalıdır. Ayrıca lisans düzeyinde verilen uygulamalı eğitimler süresince öğrencilere asgari ücretin net tutarının %35'i ücret ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25'inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine göre sigorta primleri ödenmektedir. Aynı maddeye göre, mesleki uygulama eğitimlerini zorunlu kılmaya, uygulamalı eğitimin zorunlu kılınacağı bölümleri belirli yükseköğretim kurumlarıyla ve/veya belirli fakülte ya da bölüm ve programlarla sınırlı tutmaya Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Mesleki uygulama eğitimleri ile ilgili aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

a)- Mesleki uygulama eğitimlerinin lisan düzeyinde yürütülmesi gerekirken ön lisans düzeyinde de yürütüldüğü, bu kapsamda öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenmemesi gerekirken ödendiği görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun geçici 74'üncü maddesine göre mesleki uygulama eğitimlerinin, lisans düzeyinde yürütülmesi gerekmektedir. Kanun maddesine göre ön lisans düzeyinde mesleki uygulama eğitimleri yürütülmemelidir. Uygulamada ön lisans düzeyinde de mesleki uygulama eğitimleri yürütüldüğü görülmektedir.

Adı geçen Kanun maddesine göre lisans düzeyinde yürütülen uygulamalı eğitimler süresince öğrencilere asgari ücretin net tutarının %35'i ücret ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25'inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine göre sigorta primleri ödenmektedir. Kanun maddesine aykırı olarak ön lisans düzeyinde yürütülen uygulamalı eğitimler süresince de öğrencilere ücret ve sigorta primleri ödendiği görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle ön lisans (3+1) düzeyinde mesleki uygulama eğitimleri yürütülmemesi, bu kapsamda öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenmemesi gerekmektedir.

b)- Mesleki uygulama eğitimlerinin fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı olması gerekirken sosyal bilimler alanlarında da yürütüldüğü, bu kapsamda öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenmemesi gerekirken ödendiği görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun geçici 74'üncü maddesine göre mesleki uygulama eğitimlerinin, fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı yürütülmesi gerekmektedir. Kanun maddesine göre sosyal bilimler alanında mesleki uygulama eğitimleri yürütülmemelidir. Uygulamada sosyal bilimler alanında da mesleki uygulama eğitimleri yürütüldüğü görülmektedir.

Adı geçen Kanun maddesine göre fen ve mühendislik bilimlerinde yürütülen uygulamalı eğitimler süresince öğrencilere asgari ücretin net tutarının %35'i ücret ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25'inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine göre sigorta primleri ödenmektedir. Kanun maddesine aykırı olarak sosyal bilimler alanında yürütülen uygulamalı eğitimler süresince de öğrencilere ücret ve sigorta primleri ödendiği görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle, sosyal bilimler alanında mesleki uygulama eğitimleri yürütülmemesi, bu kapsamda öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenmemesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; a)- İşletme Fakültesinde, Fakültede yürütülen Mesleki Uygulama eğitimleri için öğretim elemanlarına yapılan ek ders ödemeleri ekte yer alan belgelerden de anlaşılacağı üzere 2018 yılında teorik ders kapsamında değil, diğer faaliyetler (uygulama) kapsamında ödenmiştir. Mesleki Uygulamalar dersi ders planlarında her ne kadar (0+20) saat olarak görülse de “Ders yükü tespiti ve ek ders ücreti ödemelerinde uyulacak esaslar” gereğince ek ders ücreti formlarına (0+2) saat olarak yansıtılmaktadır.

Mühendislik Fakültesi cevabına istinaden; Mühendislik Deneyimi Eğitimi (5+0) dersi haftalık ders planında günü ve saati belli olan, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilgi Sistemi (EBS) üzerinde haftalık işleyişinin, ölçme değerlendirme süreçlerinin açıkça tanımlandığı (Ek-4), danışman öğretim üyesinin sorumlu olduğu öğrenciler ile Cuma günleri ofisinde yüz yüze görüşerek öğretim elemanının aktif olarak katılımıyla gerçekleştirilen teorik bir derstir. Öğrencilerle Cuma günleri danışman ofislerinde yapılan görüşmelerde, iş yeri faaliyetleri ele alınarak karşılaşılan problemlere teorik çözümler anlatılarak ara raporlar (Ek-5) teslim alınır. Öğrencilerin sigortası pazartesten perşembeye haftanın sadece 4 iş günü ödendiğinden dolayı, öğrenciler Cuma günleri işletmeye gitmemekte ve danışman öğretim üyesiyle Mühendislik Deneyimi Eğitimi (5+0) dersi kapsamında görüşerek ihtiyacı olan teorik bilgi ve destekleri almaktadır. Bu nedenlerden dolayı, Mühendislik Deneyimi Eğitimi dersinin ölçme ve değerlendirme sürecindeki iş yükü (5+0) olarak belirlenmiştir. UMDE programına katılan öğrenciler ders planında yer alan 3 teorik Teknik Seçmeli Ders (3+0) yerine Mühendislik Deneyimi Eğitimi (5+0) ve Mühendislik Deneyimi Uygulaması (0+20) derslerini alır. Sakarya Üniversitesi Senatosu 18.07.2013 tarih ve 413 sayılı toplantısında alınan 11 numaralı kararıyla (Ek...), tüm öğretim grupları (Normal öğretim, II. Öğretim ve Karma Öğretim) için öğretim elemanları ders yükünün Normal Öğretim olarak işlenmesi uygun görülerek ders saat ücretinin daha yüksek olduğu II. Öğretim ve Karma Öğretim kapsamında ücretlendirme yapılmamıştır. Aynı zamanda danışman öğretim üyelerinin firma ziyaretleri sırasında doğacak olan masraflardan dolayı herhangi bir yolluk/yevmiye desteği de verilmemektedir.

b)- Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü cevabına istinaden;

6111 sayılı Kanununun 61.maddesi ile Mesleki ve Teknik eğitim yapan Yükseköğretim kurumları da 3308 sayılı Mesleki ve Teknik Eğitim Kanununa tabi olmuştur (3308 sayılı kanun madde 3/j). Bu değişiklik, YÖK Başkanlığının 19.11.2012 tarih ve B.30.0.EÖB-304.03- 7431 nolu yazısında belirtilmiş olup mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları içinde ön lisans (Sağlık Hizmetleri, Sosyal Bilimler MYO vb) programları da yer almaktadır.

Sayıştay'ın geçici 74'üncü madde yorumunda da hukuka aykırılıklar bulunmaktadır. Şöyle ki, madde metninin lafzından mesleki uygulama eğitimlerinin lisans düzeyinde bulunan fen ve mühendislik bilimleri ile sınırlandırıldığı sonucu çıkmamaktadır. Geçici 74.maddede, lisans düzeyinde öğrenim gören fen ve mühendislik bilimlerindeki öğrencilerin öğrenimlerinin son yılındaki bir yarıyılta mesleki uygulama eğitiminin zorunlu hale getirilmesi düzenlenmiştir. 2547 sayılı Kanun'un geçici 74.maddesinin 1. fıkrasından mesleki uygulama eğitimlerinin sadece lisans düzeyindeki fen ve mühendislik bilimleri ile sınırlandırıldığını diğer bilimlerde bu dersin açılmayacağı düzenlenmemiştir. Diğer bir ifade ile geçici 74.madde fen ve mühendislik bilimleri dışında örneğin sosyal bilimlerde, sağlık bilimlerinde ve ön lisans programlarında mesleki uygulama eğitimlerinin açılmasını yasaklamamaktadır.

c)- İşletme Fakültesi cevabına istinaden; YÖK tarafından Deniz Ticaret Odası Başkanlığına yazılan yazılarda (05.10.2014 tarih ve 304.03-5640 sayılı yazı) Mesleki ve Teknik Eğitim yapan Bölüm/Programların hangileri olduğuna dair bir liste yayınlanmıştır. İlgili yazının ekinde yer alan listeye bakıldığında 325-Sosyal Bilimler, 187-İşletme, 78-Dış Ticaret (Uluslararası Ticaret), 177-İnsan Kaynakları Yönetimi, 305-Sağlık Yönetimi, 404-Yönetim Bilişim Sistemleri Bölüm/Programlarını açıkça kapsadığı görülecektir. Dolayısıyla bu yazıdan Mesleki uygulama eğitimlerinin fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı olmadığı, bilakis Sosyal Bilimler ve İşletme alanlarının tümünü kapsadığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte 3308 sayılı kanunun 20, 24 ve 25. Maddeleri öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenmesi ile gerekli düzenlemeleri içermektedir. Buna göre Mesleki Uygulamalar kapsamında çalışan öğrencilerin sigortalılık işlemlerinin yapılması ve ücret ödenmesi ile ilgili kanun maddeleri ve açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Lisans sosyal alanları ile meslek yüksekokullarında yapılan mesleki uygulamaların mevzuat alt yapısı da aşağıda açıklandığı üzere mevcuttur. 5510 sayılı Kanun'un 5. maddesinde, yalnızca staj zorunluluğu olan yükseköğrenim öğrencileri İş ve Meslek Hastalıkları sigorta kolu bakımından sigortalı sayılırken, 6111 Sayılı (Torba) Kanun ve Sosyal Güvenlikle (5510 Sayılı Kanun) İlgili Değişiklikler ile zorunluluk ifadesinin kaldırılması ile lisans ve ön lisans yönetmeliklerinde zorunlu staj öngörülmeleyen yükseköğrenim kurumları öğrencileri de sosyal sigorta kapsamına alınmıştır (6111, m.24). Bu düzenlemeden özellikle staj zorunluluğu olmayan başta işletme ve iktisadi ve idari bilimler fakülteleri öğrencileri olmak üzere sosyal bilimler alanında eğitim gören öğrenciler faydalanmaktadır.

İletişim Fakültesi cevabına istinaden; (1) 2547 sayılı Kanun'un geçici 74.maddesinin 1'inci fıkrasından mesleki uygulama eğitimlerinin sadece lisans düzeyindeki fen ve mühendislik bilimleri ile sınırlandırıldığını diğer bilimlerde bu dersin açılmayacağı düzenlenmemiştir. Diğer bir ifade ile geçici 74.madde fen ve mühendislik bilimleri dışında örneğin sosyal bilimlerde, sağlık bilimlerinde ve önlisans programlarında mesleki uygulama eğitimlerinin açılmasını yasaklamamaktadır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 05.11.2014 tarih ve 75850160-304.03-5640 sayılı yazısı ekinde Mesleki Uygulama yapılacak bölümler açık olarak belirtilmiştir.

Sonuç olarak a)- Kamu idaresi cevabında; işletme fakültesinde diğer faaliyetler(uygulama) kapsamında 2 saat ek ders ödendiği belirtilmiştir. Ancak mühendislik fakültesi ve meslek yükdek okullarında diğer faaliyetler kapsamında(uygulama) verilmesi gereken ek dersler teorik ders kapsamında verilmiştir. Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar'a göre lisans düzeyinde yürütülen işyeri uygulaması eğitimi kapsamında ödenecek ek derslerin diğer faaliyetler(uygulama) kapsamında verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle lisans düzeyinde fen ve mühendislik bilimlerinde yürütülen mesleki uygulama eğitimleri (UMDE ve 7+1) için ödenecek ek derslerin, Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar'a göre diğer faaliyetler kapsamında(uygulama) verilmesi gerekmektedir.

b)- Kamu idaresi cevabında; YÖK Başkanlığının 19.11.2012 tarih ve B.30.0.EÖB-304.03- 7431 nolu yazısında mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları içinde ön lisans programlarının da yer aldığı belirtilmiştir. Ayrıca 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (Ek: 18/6/2017-7033/19 md.) geçici 74'üncü maddesinde mesleki uygulama eğitimlerinin lisans düzeyinde bulunan fen ve mühendislik bilimleri ile sınırlandırıldığı sonucu çıkmadığı, başka ifadeyle; sosyal bilimlerde, sağlık bilimlerinde ve ön lisans programlarında mesleki uygulama eğitimlerinin açılmasını yasaklamadığı ifade edilmektedir.

Ancak YÖK'ün söz konusu yazısı 2012 yılında gönderilmiş olup söz konusu 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (Ek: 18/6/2017-7033/19 md.) geçici 74'üncü maddesi değişikliği 2017 yılında olmuştur. Kanun maddesinde açıkça "*lisans düzeyinde fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı olmak üzere*" denilmek suretiyle bir sınırlama getirilmiştir.

Mevzuata göre ön lisans düzeyinde staj eğitimi uygulanmasına, bu kapsamda öğretim elemanlarına ek ders ve öğrencilere ücret ile sigorta primi ödenmesine herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle ön lisans (3+1) düzeyinde mesleki uygulama eğitimleri yürütülmemesi, bu kapsamda öğretim elemanlarına ek ders ve öğrencilere ücret ile sigorta primi ödenmemesi gerekmektedir.

c)- Kamu idaresi cevabında; YÖK tarafından Deniz Ticaret Odası Başkanlığına yazılan yazılarda (05.10.2014 tarih ve 304.03-5640 sayılı yazı) Mesleki ve Teknik Eğitim yapan Bölüm/Programların hangileri olduğuna dair bir liste yayınlandığı belirtilmiştir. Ayrıca 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (Ek: 18/6/2017-7033/19 md.) geçici 74'üncü maddesinde mesleki uygulama eğitimlerinin lisans düzeyinde bulunan fen ve mühendislik bilimleri ile sınırlandırıldığı sonucu çıkmadığı, başka ifadeyle; sosyal bilimlerde, sağlık bilimlerinde ve ön lisans programlarında mesleki uygulama eğitimlerinin açılmasını yasaklamadığı ifade edilmektedir. 3308 sayılı Kanun'un 20, 24 ve 25'inci maddeleri öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenmesi ile gerekli düzenlemeleri içerdiği, 6111 Sayılı (Torba) Kanun ve Sosyal Güvenlikle (5510 Sayılı Kanun) ilgili değişikliklerle zorunluluk ifadesinin kaldırılması nedeniyle lisans ve ön lisans yönetmeliklerinde zorunlu staj öngörülme yüksekokul kurumları öğrencilerinin de sosyal sigorta kapsamına alındığı belirtilmiştir.

Ancak YÖK'ün söz konusu yazısı 2014 yılında gönderilmiş olup söz konusu 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (Ek: 18/6/2017-7033/19 md.) geçici 74'üncü maddesi değişikliği 2017 yılında olmuştur. Kanun maddesinde açıkça "*lisans düzeyinde fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı olmak üzere*" denilmek suretiyle bir sınırlama getirilmiştir. Ayrıca söz konusu madde ile YÖK'e yetkiler verilmiştir.

3308 sayılı Kanun'un 20, 24 ve 25'inci maddelerine göre öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenebilmesi için söz konusu mesleki uygulama eğitimlerinin yasal dayanağının olması gerekmektedir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (Ek: 18/6/2017-7033/19 md.) geçici 74'üncü maddesine göre mesleki uygulama eğitimlerinin, lisan düzeyinde fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı yürütülmesi gerekmektedir. Dolayısıyla lisan düzeyinde fen ve mühendislik bilimlerinde yürütülen mesleki uygulama eğitimleri için 3308 sayılı Kanun'un 20, 24 ve 25'inci maddelerine göre öğrencilere ücret ve sigorta primi ödenebilmektedir. 2547 sayılı Kanun yükseköğretimin özel kanunudur. Mesleki uygulama eğitimleri için ilk önce 2547 sayılı Kanun'a bakılmalı hüküm bulunmayan hallerde 3308 sayılı Kanun'a bakılmalıdır. 2547 sayılı

Kanun mesleki uygulama eğitimlerinin, lisan düzeyinde fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı yürütülmesi gerektiğini açıkça hüküm altına almıştır.

Mevzuata göre ön lisans ve lisan düzeyinde fen, mühendislik ve sosyal bilimler alanlarında staj eğitimi uygulanmasına, bu kapsamda öğretim elemanlarına ek ders ve öğrencilere ücret ile sigorta primi ödenmesine herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, sosyal bilimler alanında mesleki uygulama eğitimleri yürütülmemesi, bu kapsamda öğretim elemanlarına ek ders ve öğrencilere ücret ile sigorta primi ödenmemesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****Tablo. 3. Sakarya Üniversitesi 2018 Yılı Bilançosu**

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI BİLANÇOSU			
AKTİF HESAPLAR	2018 Yılı		2018 Yılı
1 DÖNEN VARLIKLAR	50.986.135,47	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.767.303,47
10 HAZIR DEĞERLER	20.719.509,05	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	1.843.368,62
100 KASA HESABI	4.689,47	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	159.699,89
102 BANKA HESABI	19.623.380,57	333 EMANETLER HESABI	1.683.668,73
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-4.488,12	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.870.701,98
104 PROJE ÖZEL HESABI	1.065.365,43	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.855.946,27
105 DÖVİZ HESABI	33.827,06	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	12.342,31
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-3.265,44	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İD ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	2.413,40
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,08	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	53.232,87
12 FAALİYET ALACAKLARI	19.112.745,95		
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	18.282.327,44	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	53.232,87
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	22.515,65	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	9.967.356,47
	807.902,86		

126 VERİLEN DEPOZİTO ve TEMİNATLAR HESABI		43 DİĞER BORÇLAR	353.189,73
14 DİĞER ALACAKLAR	604.698,94		
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	604.698,94	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	353.189,73
15 STOKLAR	2.665.800,38	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	9.480.415,24
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.665.800,38	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	9.480.415,24
16 ÖN ÖDEMELER	7.883.381,15	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	133.751,50
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	7.883.381,15	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	133.751,50
2 DURAN VARLIKLAR	668.993.735,13	5 ÖZ KAYNAKLAR	705.245.210,66
22 FAALİYET ALACAKLARI	132.623,01	50 NET DEĞER	649.158.486,36
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	120.107,40	500 NET DEĞER HESABI	649.158.486,36
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	12.515,61	51 DEĞER HAREKETLERİ	943.246,69
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	35	519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	943.246,69
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	35	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	67.248.834,85
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	668.861.077,12	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	67.248.834,85
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	320.316.559,00	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-12.105.357,24
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	53.682.241,94	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-12.105.357,24
252 BİNALAR HESABI	270.409.036,12		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	41.956.604,09		
254 TAŞITLAR HESABI	998.617,53		

255 DEMİRBAŞLAR HESABI	70.449.673,44		
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-147.838.990,67		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	58.887.335,67		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0		
260 HAKLAR HESABI	16.167.261,46		
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	16.638,00		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-16.183.899,46		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	4.587.262,27		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-4587262,27		
AKTİF TOPLAMI	719.979.870,60	PASİF TOPLAMI	719.979.870,60

Tablo.4.Sakarya Üniversitesi 2018 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU								2018	
	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
	Kod.1	Kod.2				Kod.1	Kod.2		
630			GİDERLER HESABI	397.793.528,53	600			GELİRLER HESABI	390.188.171,29
630	1		PERSONEL GİDERLERİ	249.633.679,77	600	3		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	42.682.645,26
630	1	1	MEMURLAR	220.870.074,70	600	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	40.475.525,43
630	1	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	3.396.277,67	600	3	6	Kira Gelirleri	2.207.119,83

630	1	3	İŞÇİLER	23.466.337,42	600	4		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	327.542.656,99
630	1	4	GEÇİCİ PERSONEL	1.555.681,98	600	4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	8.360.500,37
630	1	5	Diğer Personel	345.308,00	600	4	2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve	307.003.300,00
							3	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	482.385,37
630	2		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	35.617.767,99	600	4	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	2.829.528,57
630	2	1	Memurlar	29.710.821,28	600	4	5	Proje Yardımları	8.866.942,68
								Diğer Gelirler	19.187.321,00
630	2	2	Sözleşmeli Personel	708.732,06	600	5	1	Faiz Gelirleri	1.680.496,32
							2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	2.529.755,07
630	2	3	İşçiler	4.347.613,29	600	5	3	Para Cezaları	76.426,05
630	2	4	Geçici Personel	814.358,02					
630	2	5	Diğer Personel	32.507,70	600	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	14.900.643,56
630	3		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	51.941.456,18	600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	672.281,04
630	3	2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	9.261.643,96	600	11	1	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden	320.399,84
630	3	4	Görev Giderleri	363.903,03	600	11	8	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Ka	2.043,70

630	3	5	Hizmet Alımları	40.509.858,85	600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	349.837,50
630	3	6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	27.801,45	600	25		Kamu İd Bedelsiz Olarak Al Mali Ol Var El Edilen Gel	103.267,00
630	3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	470.565,23	600	25	1	Gen Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var El Ed Gel	0
630	3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	78.793,72	600	25	2	Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var El Ed Gel	103.267,00
630	5		Cari Transferler	10.866.060,06	GELİRLER TOPLAMI (B)				390.188.171,29
630	5	1	Görev Zararları	5.518.000,00					
630	5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.415.829,52	İNDİRİM, İADE VE İSKONTONUN TÜRÜ				
630	5	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	3.914.218,08	610	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI			4.500.000,00
630	5	6	Yurtdışına Yapılan Transferler	18.012,46	610	5			4.500.000,00
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2,68	610	5	9		4.500.000,00
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2,68	İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)				4.500.000,00
630	13		Amortisman Giderleri	32.935.567,07					
630	13	1	Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	27.804.263,08	NET GELİR (D=B-C)				385.688.171,29
630	13	2	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	3.206.850,89					
630	13	3	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.924.453,10	ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)				0

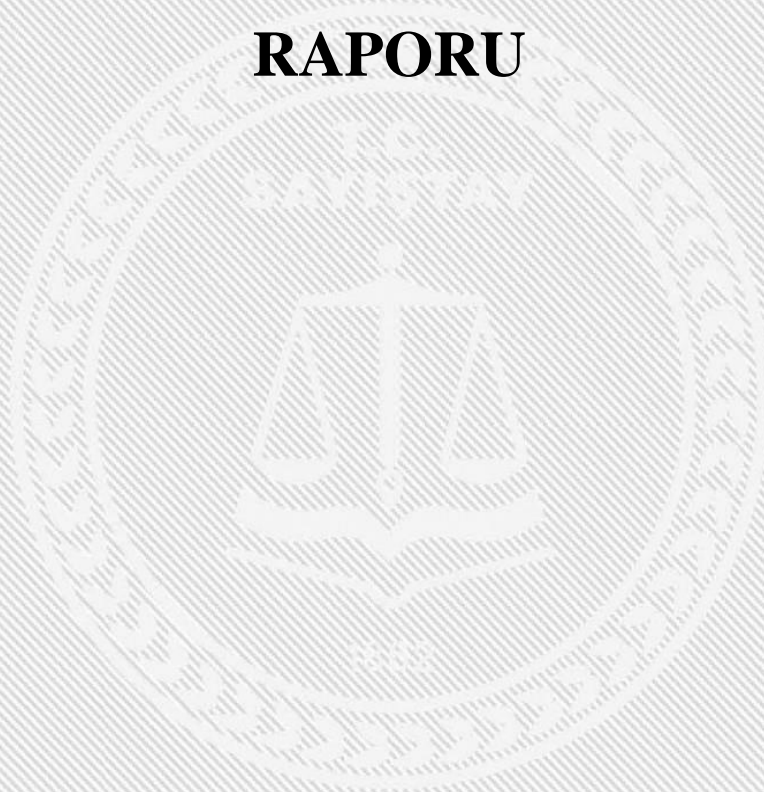
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	7.699.654,93		
630	14	1	Kırtasiye Malzemeleri	1.894.628,54	FAALİYET SONUCU [A-(D+E)] (+ / -)	-12.105.357,24
630	14	2	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	2.036,14		
630	14	3	Tıbbi ve Laboratuar Sarf Malzemeleri	2.202.765,51		
630	14	4	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	57.773,95		
630	14	5	Temizleme Ekipmanları	676.421,33		
630	14	6	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	575.965,83		
630	14	7	Yiyecek	566,4		
630	14	8	İçecek	26.174,79		
630	14	9	Canlı Hayvanlar	19.998,58		
630	14	10	Zirai Maddeler	7.700,56		
630	14	11	Yem	14.250,00		
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.060.438,29		
630	14	13	Yedek Parçalar	577.268,28		
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	7.021,00		
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	24.137,94		
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	243.698,33		
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	1.353,46		
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	307.456,00		
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	152.221,93		
630	20	1	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	2.616,58		

630	20	2	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	149.605,35
630	25		Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var KayGid	103.552,00
630	25	1	Gen Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Var Kaynaklanan Gid	103.552,00
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	5.728.290,23
630	30	6	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	5.728.290,23
630	99		Diğer Giderler	3.115.275,69
630	99	99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Giderler	3.115.275,69
GİDERLER TOPLAMI (A)				397.793.528,53

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Üniversitenin Mülkiyetinde ve Üniversiteye Tahsisli Hazine Taşınmazlarının Kiralama İşlemlerinde Mevzuata Aykırı Hususların Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Ek Ders Ücreti Ödemesi Yapılan Öğretim Elemanlarına Aynı Lisans Dersleri İçin Hizmet Alımı Kapsamında da Ödeme Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Süresinde Yatırılmayıp Takibe Alınan Tutarların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

**SAKARYA ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	38
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	40
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	41
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	41
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	41
6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	42
7. EKLER.....	56

TABLolar LİSTESİ

Tablo.1.Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Bilançosu	56
Tablo.2.Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir Tablosu	57

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kongre ve Konferans Katılım Ücretlerinin Döner Sermaye İşletmesi Tarafından Tahsil Edilmemesine Rağmen Kongre ve Konferans Giderlerin Döner Sermayeden Karşılanması
2. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Tarafından Satın Alınan Organizasyon Hizmetlerinin Piyasa Araştırmasının Gerektiği Gibi Yapılmaması ve Sözleşmeye Bağlanmaması
3. 2547 Sayılı Kanun'un 58'inci Maddesinin (D) Fıkrası Kapsamında Yürütülen Döner Sermaye Faaliyetlerinin Aynı Kanun Maddesinin (E) Fıkrası Kapsamında Değerlendirilmesi Sonucu Kurum İmkânı Kullanılmasının Yanlış Değerlendirilmesi
4. Eğitim Fakültesinde Yapılan Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri Harcamalarında KDV Tevkifatının Yapılmaması
5. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde Performans Ek Ödeme Dağıtımlarının Yönetmelikte Belirlenen Usul ve Esaslara Göre Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sakarya Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, döner sermaye kapsamına giren faaliyetleri gerçekleştirmek amacıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasına istinaden kurulmuştur. Daha sonra 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ' nun 14'üncü ve 58'inci maddelerine dayanılarak Sakarya Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği 2010 yılında yeniden yürürlüğe konulmuştur.

Aynı Yönetmelik'in "*Faaliyet alanları*" başlıklı 5'inci maddesiyle, işletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

(1) İşletme; çalışmalarını sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunur:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetlerde bulunmak, kurslar ve hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve uygulamak, seminer, konferans, sempozyum düzenlemek,

b) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü danışmanlık, analiz, sentez, bakım onarım, iş değerlendirmesi ve organizasyonu yapmak, deneye kurumsal raporlar ve bunlarla ilgili görüş ve öneriler sunmak, işletme hesapları ve fizibilite raporları hazırlamak,

c) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her çeşit tetkik, tedavi, tahlil, ameliyat, bakım ve benzeri hizmetleri yapmak,

d) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satımı yapılmak üzere satış ve teşhir yerleri açmak,

e) Çoklu ortam öğretim materyali geliştirme, eğitim yazılımı hazırlama, elektronik sınav, merkezi sınav destek hizmetleri ile elektronik içerik yayıncılığı hizmetleri sağlamak,

f) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü yayın ve basım işlerini yapmak.

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İşletme yönetimi ve teşkilatı, yönetim kurulu (üniversite yönetim kurulu), yürütme kurulu, üst yönetici (rektör), işletme müdürü, işletme müdür yardımcısı, harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri, veznedar, taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri, mutemetler, memurlar ve işçilerden oluşmaktadır. İşletme bünyesinde 2018 yılında 18 birim faaliyet göstermektedir.

Kurumun saymanlık hizmetleri, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Sakarya Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlığı tarafından yürütülmektedir.

İşletme Müdürlüğünde 8 idari personel bulunmaktadır. İşletmenin, T. C. Milli Eğitim Bakanlığı, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T. C. Sosyal Güvenlik Kurumu ve Yükseköğretim Kurulu ile ilişkisi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

İşletmenin gelir bütçesi, günübirlik hasta muayene, sağlık hizmeti gelirleri, basılı yayın gelirleri, kurs gelirleri, sınav, ölçme ve değerlendirme gelirleri, muayene, ölçüm, kontrol ve denetim gelirlerinden; gider bütçesi ise, personel giderleri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, mal ve hizmet alım giderleri, cari transferler, sermaye giderleri ve ek ödemedden oluşmaktadır.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, 2018 yılı bilançosunda sermayesi 35 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 5.042.160,59 Türk lirasıdır. Döner sermaye gelir toplamı 13.762.673,01 Türk lirası, gider toplamı 14.449.304,93 Türk lirası olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden dönem zararı toplamı 686.631,92 Türk lirasıdır. 691 Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları hesabında yer alan 75.823,85 Türk lirası düşüldükten sonra oluşan dönem net zararı ise 762.455,77 Türk lirasıdır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sakarya Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. İşletmenin mali rapor ve tabloları, mezkur Yönetmelik'in 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Muhasebeleştirme ve raporlama işlemleri, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından

yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sakarya üniversitesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün

Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kongre ve Konferans Katılım Ücretlerinin Döner Sermaye İşletmesi Tarafından Tahsil Edilmemesine Rağmen Kongre ve Konferans Giderlerin Döner Sermayeden Karşılanması

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından organize edilmesi gereken kongre ve konferansların döner sermaye işletmesi tarafından organize edilmediği, kongre ve konferans katılım ücretlerinin döner sermaye işletmesi tarafından tahsil edilmemesine rağmen kongre ve konferans giderlerin döner sermayeden karşılandığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan Sakarya Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin "Faaliyet alanı" başlıklı 5'inci maddesinde; “ (1) İşletme; çalışmalarını sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunur:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetlerde bulunmak, kurslar ve hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve uygulamak, seminer, konferans, sempozyum düzenlemek, ...” denilerek kongre ve konferans organizasyonları Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü faaliyetleri arasında sayılmıştır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Yetkisiz tahsil ve ödeme yapılamayacak hâller ile birleşmeyecek görevler” başlıklı 17'inci maddesinde; “(1) Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi işletme adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremez.(2) Usulüne göre atanmadığı hâlde muhasebe hizmetlerinden bir kısmını veya tamamını kendiliğinden yapanlar ile yapılması konusunda emir veren yöneticiler hakkında, Sayıştay tarafından belirlenecek malî sorumlulukları saklı kalmak üzere, adlî ve idarî yönden de ayrıca işlem yapılır....” ve aynı Yönetmelik'in "İhale işlemleri" başlıklı 28'inci maddesinde; “(1) Mal ve hizmet alımı ile yapım işleri, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı

Kamu İhaleleri Sözleşme Kanunu,..... hükümlerine göre yapılır...” denilmektedir. Bu düzenlemelerle kamu gelirlerinin tahsilatının kamu görevlilerince yapılacağı, mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhaleleri Sözleşme Kanunu hükümlerine göre yapılacağı belirtilmiştir.

Yapılan denetimlerde; Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü alt birimlerinden olan İletişim Fakültesi ve Sosyal Bilimler Fakültesi döner sermaye hesabından kongre ve konferans katılım ücretlerinin döner sermaye işletmesi tarafından tahsil edilmemesine rağmen kongre ve konferans giderlerin döner sermayeden karşılandığı tespit edilmiştir. Üniversite döner sermaye işletmesi tarafından yapılması veya ihale mevzuatı çerçevesinde yaptırılması gereken kongre ve konferansların özel şirket tarafından ihalesiz gerçekleştirildiği görülmüştür.

Kongre ve konferans organizasyonuna ilişkin olarak yapılan incelemeler neticesinde; kongre ve konferanslara ilişkin mali nitelikteki iş ve işlemlerin Sakarya Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde yürütülmesi gerekirken, döner sermaye işletme müdürlüğünün yukarıda ilgili kısımları verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak kongre ve konferans organizasyonuna hiçbir şekilde dahil edilmediği, söz konusu organizasyonların özel bir şirket tarafından (ihale yapılmaksızın) mali açıdan tamamen kayıt dışı olarak gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, Sakarya Üniversitesi tarafından gerçekleştirilecek kongre ve konferansların organizasyonunun Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde gerçekleştirilmesi, ihalesiz ve yetkisiz tahsil şeklinde özel bir şirket tarafından yürütülmemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Üniversite Döner Sermaye İşletmesi harcamacı alt birimlerinden olan İletişim Fakültesi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Döner Sermaye hesabından 2018 Mali yılında diğer üniversitelerle ortak düzenlemiş olduğu kongreye ait toplam masraflardan bir kısmı karşılanmış olup, bu tür kongre ve konferansların döner sermaye faaliyetleri kapsamında düzenlenmesi halinde gelirleri tahsil edilerek giderleri karşılanacaktır.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bu tür kongre ve konferansların döner sermaye faaliyetleri kapsamında düzenlenmesi halinde gelirleri tahsil edilerek giderleri karşılanacaktır denilmektedir. Sakarya Üniversitesi tarafından gerçekleştirilecek kongre ve konferansların organizasyonunun Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde gerçekleştirilmesi, ihalesiz ve yetkisiz tahsil şeklinde özel bir şirket tarafından yürütülmemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabı doğrultusunda bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Tarafından Satın Alınan Organizasyon Hizmetlerinin Piyasa Araştırmasının Gerektiği Gibi Yapılmaması ve Sözleşmeye Bağlanmaması

Sakarya Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü alt birimlerinden olan özellikle Sürekli Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde sınav organizasyonları ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı kapsamında yabancı öğrencilere yönelik organizasyonların doğrudan temin usulü ile satın alınarak piyasa araştırmasının şeffaf yapılmadığı ve söz konusu süreli işlerin sözleşmeye bağlanmadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde: *"Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. ..."* ve "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin son fıkrasında *"Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterli kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir."* ile aynı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin ilk fıkrasında: *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur."* denilmektedir. İlgili Kanun maddelerine göre doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda piyasa araştırması yapılmalı ve dayanakları ile belirtilmelidir. Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda piyasa araştırması yapılırken saydamlık ve rekabet sağlanmalıdır. Örneğin yapılan organizasyon hizmeti kapsamında 10 kalem iş yapılacaksa piyasa araştırması yapılırken bu 10 kalem iş miktarları ile birlikte yazılı olarak belirtilip teklifler isteklilerden eşit şartlarda alınmalıdır. İstekliler her iş kalemine fiyat teklifleri yazarak toplam tekliflerini vermelidirler.

Yapılan yerinde denetimlerde doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda piyasa araştırmasının 3 istekliden fiyat teklifi alınarak yapıldığı ve tekliflerde sadece sınav organizasyonu yazıldığı görülmüştür. Söz konusu organizasyon kapsamında hangi işlerin ne miktarda yapılacağı teklif eklerinde ve dayanaklarında yer almamıştır. Teklif veren istekliler

organizasyon kapsamında hangi işleri ne miktarda yapacaklarını bilmemektedirler. Bu durum rekabet ve saydamlığa engel olduğu gibi denetimler açısından hesap verebilirliği de sağlamamaktadır. Söz konusu işler yükleniciye yaptırılırken sözleşme de yapılmadığı görülmüştür. Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Doğrudan temine ilişkin açıklamalar” başlıklı 22’nci maddesinin 22.1.1.3. alt bendine göre doğrudan temin kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunludur.

5018 sayılı Kanun’un “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8’inci maddesine göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlulardır. Söz konusu organizasyon alımlarında saydamlık ve rekabet olmadığı için kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmadığı da düşünülmektedir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda teklif eklerinde yapılacak işe ait ayrıntılı iş kalemleri ve miktarlarının yazılarak piyasa araştırmasının rekabet ve saydamlığı sağlayacak şekilde yapılması ve söz konusu organizasyon hizmeti işlerinin sözleşmeye bağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda belirtilen birimlerin faaliyetleri kapsamında yapmış olduğu organizasyonlara ait piyasa araştırmaları ilgili Birimin Harcama yetkilisinin talimatı üzerine birimlerce yapılmakta olup, İşletme Müdürlüğü’nün Bütçe ve Ön mali kontrolüne istinaden hak edişler ödenmektedir.

Bulguda belirtildiği üzere, Doğrudan temin yöntemiyle yapılan Organizasyon hizmet alımlarında teklif eklerinde yapılacak işe ait ayrıntılı iş kalemleri ve miktarlarının yazılması ve sözleşmeye bağlanması sağlanacaktır.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, doğrudan temin yöntemiyle yapılan organizasyon hizmet alımlarında teklif eklerinde yapılacak işe ait ayrıntılı iş kalemleri ve miktarlarının yazılması ve sözleşmeye bağlanması sağlanacaktır denilmektedir. Kamu idaresi cevabı doğrultusunda bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: 2547 Sayılı Kanun’un 58’inci Maddesinin (D) Fıkrası Kapsamında Yürütülen Döner Sermaye Faaliyetlerinin Aynı Kanun Maddesinin (E) Fıkrası Kapsamında Değerlendirilmesi Sonucu Kurum İmkani Kullanılmasının Yanlış Değerlendirilmesi

Döner Sermaye İşletmesinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 58’inci maddesinin (d) fıkrası kapsamında bulunan birimlerde yürütülen döner sermaye faaliyetlerinin, aynı Kanun maddesinin (e) fıkrası kapsamında değerlendirildiği ve kurum imkanı kullanılmadığı yorumu yapılarak birim paylarının eksik hesaplandığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 58’inci maddesinin (d) fıkrasında: “ Ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu ve bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları ile sürekli eğitim merkezleri, açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ile düzenli döner sermaye geliri olan yükseköğretim kurumlarında üretilen mal ve hizmetlerden elde edilen döner sermaye gelirlerine katkısı bulunan öğretim elemanlarına yapılacak ek ödemeler hakkında da (c) fıkrası hükümleri uygulanır.” hükmü yer almaktadır. Madde hükmüne göre 58/d kapsamında bulunan döner sermaye işletmesi birimleri; ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu, bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları, sürekli eğitim merkezleri, açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ile düzenli döner sermaye geliri olan yükseköğretim kurumlarıdır. Bu madde hükmüne göre; mühendislik fakültesi bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumu olduğu için diğer birimler ise düzenli döner sermaye gelirleri olduğundan 58/d kapsamındadır.

Adı geçen Kanun’un 58’inci maddesinin (e) fıkrasında: “Yükseköğretim kurumlarının (c) ve (d) fıkraları kapsamına girenler haricindeki diğer birimlerinde döner sermaye işletmesi hesabına yapılan iş veya hizmetler karşılığında tahsil edilen gelirlerden kanuni kesintiler ile varsa yapılan iş veya hizmetle bağlantılı giderler düşüldükten sonra geri kalan tutar, hizmet karşılığı olarak gelir tahsilatının yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde, veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek hizmeti veren öğretim elemanlarına ödenir.

Tıp ve diş hekimliği fakültelerindeki öğretim elemanlarının sağlık hizmeti dışında verdikleri hizmetler karşılığında döner sermaye hesabına tahsil edilen paradan pay alma

hususunda bu fıkra hükümleri uygulanır. Bu kapsamda bulunan hizmetler ile öğretim elemanlarının yükseköğretim kurumlarının imkanlarını kullanmaksızın verdikleri hizmetler karşılığında elde edilen gelirlerden (b) fıkrasının birinci bendi uyarınca yapılacak kesintilerin uygulanmasında asgari yüzde 15 oranı uygulanır.” denilmektedir. Madde hükmüne göre 2547 sayılı Kanun’un 58/c ve 58/d fıkrası kapsamında olmayan döner sermaye işletmesi birimi olarak tanımlanmayan ve üniversitenin tüzel kişiliği adına yapılamayan döner sermaye faaliyetleri 58/e kapsamında değerlendirilmelidir. Tıp ve diş hekimliği fakültelerindeki öğretim elemanlarının sağlık hizmeti dışında verdikleri hizmetler karşılığında döner sermaye hesabına tahsil edilen paradan pay alma hususunda 58/e maddesi hükümleri uygulanmaktadır. Tıp ve diş hekimliği fakültelerindeki öğretim elemanları genelde ilaç firmalarınca konuşmacı olarak davet edilmekte Üniversitenin tüzel kişiliğini değil kendilerini temsil ederek konuşma yapmakta ve ücretler döner sermaye hesabına yatırılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, 2547 sayılı Kanun’un 58/d kapsamındaki Mühendislik Fakültesi, Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi, Yangın Araştırma ve Uygulama Merkezi birimlerinde Üniversitenin tüzel kişiliği adına yapılan döner sermaye faaliyetlerinin, Kanun’un 58/e maddesi kapsamında değerlendirildiği, kurum imkanı kullanılmadığı yorumu yapılarak, Kanun’un 5/b maddesi hükümlerine göre %15 birim payı kesintisi (araç-gereç payı vb.) yapıldığı dolayısıyla birim paylarının eksik hesaplandığı tespit edilmiştir. Kanun’un 58/e maddesi; Kanun’un 58/c ve 58/d fıkrası kapsamında olmayan birimler için söz konusudur. Kanun’un 58/d kapsamındaki döner sermaye birimlerinde yapılan faaliyetler için kurum imkanı kullanılıp kullanılmadığı durumuna bakılmamalıdır. Kurum imkanı kullanılma durumu Kanun’un 58/e maddesi kapsamında yapılan faaliyetler içindir. Söz konusu Birimler açık bir şekilde Kanun’un 58/d kapsamındaki birimlerdir. Bu Birimlerde Kanun’un 58/b maddesi hükümlerine göre yapılması gereken kurum kesintisi (araç-gereç payı vb.) en az %30 olmalıdır.

Belirtilen nedenlerle, üniversite, fakülte, yüksek okul, enstitü, araştırma ve uygulama merkezi vb. yükseköğretim kurumlarında üniversitenin tüzel kişiliği adına kanun, yönetmelik veya protokolle verilmiş bir izin, sınav, kurs, yetki, yönetim kurulu üyeliği, sertifika, patent vb. haklarının veya yükseköğretim kurumuna ait yada tahsis edilmiş bina, dersane, ekipman, teçhizat vb. imkanların kullanılmasıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinin 58’inci maddenin (d) fıkrası kapsamında değerlendirilmesi, dolayısıyla elde edilen gelirin asgari %30’unun döner sermaye payı olarak hesaplanması gerekmektedir.

Kurum imkanlarının kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesinde, Kanun’un 58/e

maddesi kapsamında üniversiteyi temsilen yapılmayan ve herhangi bir döner sermaye birimi olmadan öğretim elemanlarının kendi imkanları ile yapılan faaliyetler esas alınmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda belirtildiği üzere, Kurum İmkanlarının kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesinde, kanunun 58/e maddesi kapsamında Üniversiteyi temsilen yapılmayan ve herhangi bir Döner sermaye birimi olmadan Öğretim elemanlarının kendi imkanları ile yapılan faaliyetleri esas alınacaktır. Üniversitenin Tüzel kişiliği adına yapılmayan Döner Sermaye Faaliyetleri 2547 sayılı kanunun 58/e kapsamında değerlendirilecektir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, kurum imkanlarının kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesinde, Kanun'un 58/e maddesi kapsamında üniversiteyi temsilen yapılmayan ve herhangi bir döner sermaye birimi olmadan öğretim elemanlarının kendi imkanları ile yapılan faaliyetler esas alınacağı belirtilmektedir.

Kamu idaresi cevabı doğrultusunda bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Eğitim Fakültesinde Yapılan Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri Harcamalarında KDV Tevkifatının Yapılmaması

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü alt birimlerinden olan Eğitim Fakültesinde makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri giderlerinin taşınır alımı gibi gösterilerek KDV tevkifatı yapılmadığı tespit edilmiştir.

117 nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'ne göre "Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri" başlıklı 3.2.3'üncü maddesinde;

" 3.2.3.1. Tevkifat Uygulayacak Alıcılar ve Tevkifat Oranı:

Tebliğin (3.1.2/b) ayırımında sayılanlara karşı ifa edilen makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinde alıcılar tarafından (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanacaktır." denilmekte ayrıca aynı Tebliğ'in "KDV Tevkifat Uygulaması" başlıklı 1'inci maddesi son paragrafında; *"KDV tevkifatı ihtiyari bir uygulama olmayıp, Maliye Bakanlığınca tevkifat uygulaması kapsamına alınan işlemlerde alıcılar tarafından tevkifat yapılması zorunludur. ..."* denilmektedir. Adı geçen Tebliğ'in ilgili maddelerine göre makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinden 5/10 oranında KDV tevkifatı yapılması zorunludur.

Yapılan yerinde denetimlerde, Eğitim Fakültesinde makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri giderlerinin taşınır alımı gibi gösterilerek ilgili varlık hesaplarına (150, 255 vb.) kayıt yapılarak KDV tevkifatının yapılmadığı tespit edilmiştir. Aynı faturada yedek parçalar taşınır alımı, işçilik giderleri ise diğer hizmet alımı gibi gösterilmiştir. Ayrıca taşınır alımı gibi gösterilen malzemeler içinde taşınır işlem fişi düzenlenmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve Cetveller" başlıklı 10'uncu maddesi 1'inci fıkrası (a) bendinde;

"a) ... İhtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere satın alınarak depolanan ya da arşivlenenler ile süreli yayınlardan ciltletilmiş olanlar hariç olmak üzere aşağıda sayılan hallerde Taşınır İşlem Fişi düzenlenmez.

1) Satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübresi ve benzeri maddeler,

2) Tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar ile doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar,

3) Kısa sürede tüketilen mutfak tipi tüpler ve yangın söndürme tüplerine yapılan gaz dolumları ile yazıcı kartuşlarının dolumları,

4) Dergi ve gazete gibi süreli yayınlar ile arşivlenme niteliği olmayan kütüphane materyalleri.

5) Bütçenin temsil ve tanıtma giderleri tertibinden makam için alınan yiyecek ve içecekler." alımlarında taşınır işlem fişinin düzenlenmeyeceği belirtilmiştir. Adı geçen Yönetmelik maddesine göre tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar için taşınır işlem fişi düzenlenmemekte söz konusu parçalar bakım onarım gideri kapsamında doğrudan giderleştirilmekte ve KDV Genel Tebliği uyarınca da 5/10 oranında KDV tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Söz konusu yedek parçalar alınıp kurumun kendi personeli tarafından bakım onarım yapılacaksa, yedek parçalar alındığında ilgili varlık hesaplarına kaydedilerek taşınır işlem fişi düzenlenmeli ve daha sonra bakım onarımı yapacak ilgili birime taşınır çıkışı yapılmalıdır.

Piyasadan yedek parçalar için ayrı fatura, işçilik için ayrı fatura alınarak mevzuat ihlal edilmemelidir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinden 5/10 oranında KDV tevkifatı yapılmalı, KDV tevkifatı yapmamak için mevzuata aykırı farklı uygulamalara gidilmemelidir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda belirtildiği üzere, Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetlerinden 5/10 oranında KDV Tevkifatı yapılacaktır.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen hususa katılmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde Performans Ek Ödeme Dağıtımlarının Yönetmelikte Belirlenen Usul ve Esaslara Göre Yapılmaması

Döner Sermaye İşletmesinin 2547 sayılı Kanun'un 58/d maddesi kapsamındaki birimlerinden (özellikle Sürekli Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi, Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Mühendislik Fakültesi ile Eğitim Fakültesi) öğretim elemanlarına yapılan ek ödeme dağıtımlarının, Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'te belirlenen hesaplama usulüne uygun yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"c) Bireysel net katkı puanı: İlgili döner sermaye birim/alt biriminde çalışan personel için, kapsamı 5 inci maddede açıklanan (A), (B), (C), (D) ve (E) puanlarından maddede belirtilen formüllere göre hesaplanan nihai toplam puanı,

e) Dağıtılacak miktar: İlgili ödeme dönemi için yönetim kurulunun, kanuni sınırlar dâhilinde yapılacak kesintilerden sonra dağıtımına karar verdiği miktarı,

f) Dönem ek ödeme katsayısı: İlgili dönemde tespit edilen ve 1 (bir) puanı ücrete dönüştürmek için kullanılan katsayıdır. İlgili ödeme döneminde dağıtımına karar verilen döner sermaye miktarının, ilgili ödeme döneminde birim bireysel net katkı puanları toplamına bölünmesi sonucu bulunan katsayıyı (Dağıtılabilir Miktar/Birim Bireysel Net Katkı Puanları

Toplamı),

ğ) *Ek ödeme matrahı: Ek ödemededen yararlanacak personelin aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme, ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil, görev ve yabancı dil tazminatı hariç) toplamını,*

h) *Gelir getirici faaliyet: Yapılan işlem sonucunda döner sermaye işletmesine gelir getiren faaliyetleri,*

i) *Kadro/görev unvan katsayısı: Ek ödemededen yararlanacak personelin kurum içindeki kadro veya görev unvanlarına göre Ek-1 sayılı cetvelde belirlenen ve ortalamalardan faydalanma oranını gösteren katsayısı,” ile “Genel İlkeler” başlıklı 4’üncü maddesinde;*

“(7) Yapılacak ek ödemeye esas katkı oranlarının belirlenmesinde 5’inci maddede belirlenen; kurumsal katkı puanı (A puanı), bireysel gelir getirici faaliyet puanı (B puanı), eğitim-öğretim faaliyeti puanı (C puanı), bilimsel faaliyet puanı (D puanı) ve diğer faaliyetler puanı (E puanı) esas alınır. Kanununun 58/c inci maddesinin (c) fıkrası kapsamında bulunan birimlerde söz konusu puanların tamamı kullanılır. Anılan fıkra dışındaki birimlerde ise yönetim kurullarınca, yükseköğretim kurumunun yapısı ve mali durumu göz önünde bulundurularak bir veya birden fazlasının kullanılmasına karar verilmek suretiyle belirleme yapılır.” ve Yönetmelik’in “Dağıtım Esasları” başlığını taşıyan 5’inci maddesinin 13’üncü fıkrasında;

“Ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu ve bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları ile sürekli eğitim merkezleri, açıköğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ile düzenli döner sermaye geliri olan yükseköğretim kurumlarında döner sermaye gelirlerine katkısı bulunan öğretim elemanlarına yapılacak ek ödemede, (A), (B), (C), (D) ve (E) puanlarından biri veya birden fazlası kurumun yapısı ve mali durumu göz önünde bulundurularak kullanılabilir.” denilmektedir.

Söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre; döner sermayelerden yapılacak ek ödemeye esas katkı oranlarının hesabında Yönetmelik’in 3’üncü maddesindeki tanımlar dikkate alınarak özellikle 4 ve 5’inci maddesinde belirlenen usulün kullanılması gerekmektedir. Yönetmelik’e göre beş ayrı puan türü bulunmakta olup; kurumunun yapısı ve mali durumu göz önünde bulundurularak bir veya birden fazlasının kullanılmasına karar verilebilir.

Adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesinin 2’nci fıkrasında, Kanun’un 58/c kapsamı

dışındaki diğer birimlerde (58/d ve 58/e) döner sermaye gelirlerinin elde edilmesine katkısı bulunan öğretim elemanları dışındaki personele hiçbir şekilde ek ödeme yapılamayacağı belirtilmektedir. Buna göre, 58/d kapsamındaki birimlerde ek ödeme dağıtımını öğretim elemanları dışındaki idari personele yapılamadığı gibi gelire katkısı bulunmayan öğretim elemanlarına da yapılamayacaktır. Bu nedenle 2547 Sayılı Kanun'un 58/d maddesi kapsamında bulunan (ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu ve bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları ile sürekli eğitim merkezleri, açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ile düzenli döner sermaye geliri olan) döner sermaye birimlerinde elde edilen gelirlerin dağıtımında yalnızca (B=B1+B2) bireysel gelir getirici faaliyet puanı kullanılabilir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Dağıtım Esasları" başlıklı 5'inci maddesinde; "(3) (B) Bireysel gelir getirici faaliyet puanı; Kurum içinde bireysel gelir getirici faaliyetlerden dolayı alınan mesai içi (B1) ve mesai dışı (B2) puanlarının toplamından oluşan puandır. Her bir döner sermaye birimi için Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan "Gelir Getirici Faaliyet Cetveli"ne göre kişinin ürettiği hizmetlerden elde edilen puanlar kullanılarak hesaplanır.

(7) Kanununun 58 inci maddesinin (c) ve (d) fıkraları kapsamında bulunan personel ile (f) fıkrasının üçüncü paragrafı kapsamında yürütülen hizmetler için mesai dışı (B2+B3) puanı hesaplanır. ...” ve “Alt düzenlemeler” başlıklı 10'uncu maddesinde;

“(3) “Gelir Getirici Faaliyet Cetveli” Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir. ... Gelir getirici faaliyet cetvelinde bulunmayan işlemlerin puanları, üniversite yönetim kurulları tarafından belirlenebilir.” denilmektedir.

“B puanı” bireysel gelir getirici faaliyetlerden alınan mesai içi (B1) ve mesai dışı (B2+B3) puanların toplamından oluşmakta (B3 puanı Kanununun 58/d fıkrası kapsamındaki birimlerinde kullanılamaz) ve Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan Gelir Getirici Faaliyet Cetveline göre kişinin ürettiği hizmetlerden elde edilen puanlar kullanılarak hesaplanmaktadır. Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan gelir getirici faaliyet cetvelinde bulunmayan faaliyet ve işlemlerin puanlarının belirlenmesinde ise Üniversite Yönetim Kurulları yetkilendirilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan gelir getirici faaliyet cetveline bakıldığında, tamamen tıp ve diş hekimliği fakültelerinde yürütülen faaliyetlere yönelik işlemlerin yer aldığı ve 2547/58-d kapsamındaki döner sermaye birimlerinin yürüttüğü

faaliyetlerin bulunmadığı görülmektedir. Üniversite Yönetim Kurulu'nca burada bulunmayan 2547/58-d kapsamındaki döner sermaye birimlerinin yürüttüğü faaliyet ve işlemlerin tanımlanarak bunlara ilişkin puanların belirlenmesi gerekmektedir. Böylece ilgili birimlerden yapılacak ek ödemenin dağıtılmasında objektif kriterler esas alınmış olacaktır. Ancak Üniversite Yönetim Kurulu tarafından bu faaliyetlerin tanımlanmadığı ve bunlar kapsamında yapılan işlemlere ilişkin puan belirlenmediği görülmüştür.

Mevcut durumda dağıtımlar ilgili birim inisiyatifinde düzenlenen, işlem bazında puanlamaya dayanmayan ve hangi kriterlere göre belirlendiği bilinmeyen katkı oranları üzerinden yapılmaktadır. Bazı birimlerde ders saati karşılığı ek ödeme yapılmakta, bazılarında ise direk katkı miktarları veya oranları belirtilmektedir.

Bu birimlerde yürütülen pek çok farklı eğitim, kurs, proje vb. faaliyet kapsamında; ders verme, sınav gözetmenliği, sınav hazırlama, koordinatörlük, analiz, rapor okuma vb. işlemler bulunmaktadır. Üniversite Yönetim Kurulu tarafından, her bir işlemin tanımlanarak niteliğine uygun (saat başına veya işlem başına gibi) puanlamanın yapılması, ilgili birimden yapılacak aylık ek ödemenin dağıtımında öğretim elemanlarının yaptığı katkının o aydaki ($B=B_1+B_2$) bireysel gelir getirici faaliyet puanlarının toplamına göre belirlenmesi, katkı sunan öğretim elemanlarının yaptıkları işlemlerin ilgili biriminde faaliyet bazında ve mesai içi/mesai dışı ayrımı da dikkate alınarak kaydedilip belgelenmesi ve buna göre ek ödeme yapılması gereklidir.

Yapılacak ek ödemenin hesabında önce öğretim elemanlarınca yapılan faaliyetler saat veya işlem adeti bazında her bir öğretim elemanı için puantajlanması yapılır. Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenen ilgili faaliyetin puanları ile hesaplanan puantaj sonuçları çarpılarak her bir öğretim elemanının bireysel net katkı puanları bulunur. Örneğin bir öğretim elemanı 40 saat ders vermişse ve ders verme puanı 50 ise ilgili öğretim elemanının bireysel net katkı puanı $40 \times 50 = 200$ olacaktır. Burada Üniversite Yönetim Kurulunca karar verilmesi durumunda bireysel net katkı puanı YÖK'ün belirlediği kadro ünvan katsayısı ile de çarpılabilir. Daha sonra ilgili kurs veya faaliyetle ilgili bütün öğretim elemanlarının bireysel net katkı puanları toplanarak, toplam bireysel net katkı puanı bulunur. Sonraki aşamada elde edilen gelirlerden yasal kesintiler (BAP, hazine ve birim payı) yapıldıktan sonra geri kalan dağıtılabilir gelirden Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenen dağıtılabilir tutar, toplam bireysel net katkı puanına bölünerek ($\text{Dağıtılabilir Miktar} / \text{Toplam Bireysel Net Katkı Puanları Toplamı}$) dönem ek ödeme katsayısı bulunur. Son olarak bireysel net katkı puanları ile dönem ek ödeme katsayısı çarpılarak öğretim elemanlarının brüt döner sermaye ek ödeme tutarı bulunur ve bu

tutardan gelir ve damga vergisi kesintisi yapılarak net döner sermaye ek ödeme tutarına ulaşılır.

Döner Sermaye İşletmesinin 2547 sayılı Kanun'un 58/d maddesi kapsamındaki birimlerinden öğretim elemanlarına yapılan ek ödeme dağıtımlarının, yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda adı geçen Yönetmelik'teki düzenlemeler dikkate alınarak belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda belirtilen birimlerden Sürekli Eğitim Araştırma ve uygulama Merkezi, Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi, Eğitim Fakültesi Dekanlığı birimlerinde ise faaliyet olarak, Eğitim, kurs, sınav, Pedagojik formasyon hizmetleri verilmekte olup, 2547/58 (d) Fıkrası kapsamında (B) puanına istinaden Birimlerce Faaliyet alanları ile ilgili olarak puanlama sistemine göre hazırlanan ve Üniversite Yönetim Kurulunca onaylanan Usul ve Esaslarına göre Ek ödemeler tahakkuk ettirilmektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere Ek Ödeme Dağıtımları, Üniversite Yönetim Kurulunca tespit edilen oranlar çerçevesinde Birimlerin faaliyet alanlarına göre katkı oranı ya da puanlama sistemine göre yürütülmektedir.

Sonuç olarak Döner Sermaye İşletmesinin 2547 sayılı Kanun'un 58/d maddesi kapsamındaki birimlerinden öğretim elemanlarına yapılan ek ödeme dağıtımlarının, bulguda yapılan açıklamalar doğrultusunda adı geçen Yönetmelik'teki düzenlemeler dikkate alınarak belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

Tablo.5.Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Bilançosu

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI BİLANÇOSU			
AKTİF			PASİF
1 DÖNEN VARLIKLAR	5.042.160,59	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.584.322,92
10 HAZIR DEĞERLER	3.896.814,63	32 TİCARİ BORÇLAR	45.319,33
102 BANKALAR HESABI	3.896.814,63	320 SATICILAR HESABI	5.947,33
12 TİCARİ ALACAKLAR	215.802,50	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	39.372,00
120 ALICILAR HESABI	215.802,50	33 DİĞER BORÇLAR	144.311,90
13 DİĞER ALACAKLAR	830,95	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	21.803,08
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	726,69	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	122.508,82
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	104,26	34 ALINAN AVANSLAR	1.675.216,92
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	928.712,51	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	1.675.216,92
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	760.768,90	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	588.650,92
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	167.943,61	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	289.613,09
Genel Toplam	5.042.160,59	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	223.322,99
		363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	75.714,84
		37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	130.823,85

370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI HESABI	75.823,85
372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	55.000,00
5 ÖZ KAYNAKLAR	2.457.837,67
50 ÖDENMİŞ SERMAYE	35
500 SERMAYE HESABI	35
57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	6.752.157,98
570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	6.752.157,98
58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-3.531.899,54
580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-3.531.899,54
59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	-762.455,77
590 DÖNEM NET KÂRI HESABI	603.507,49
591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-1.365.963,26
Genel Toplam	5.042.160,59

Tablo.6.Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir Tablosu

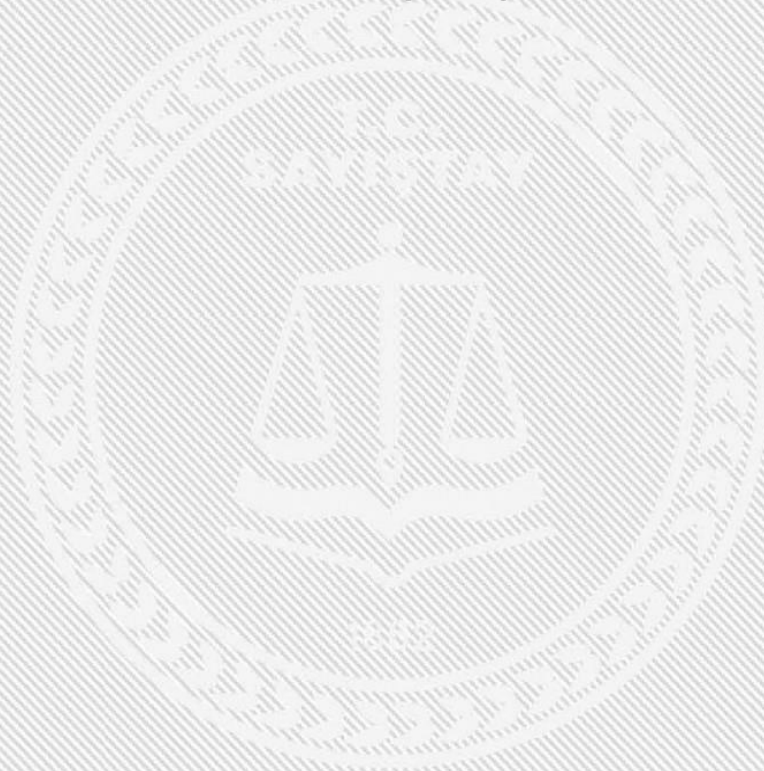
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI GELİR TABLOSU	
60 BRÜT SATIŞLAR	13.738.456,09
600 YURTIÇİ SATIŞLAR HESABI	11.086.516,09
601 YURTDIŞI SATIŞLAR HESABI	73.695,00
602 DİĞER GELİRLER	2.578.245,00
604 DÖNÜŞÜM GELİRLERİ HESABI	
61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	14.097,52
610 SATIŞTAN İADELER HESABI (-)	14.097,52
NET SATIŞLAR	13.724.358,57
62 SATIŞLARIN MALİYETİ(-)	3.265.807,84
622 SATILAN HİZMET MALİYETİ HESABI (-)	3.265.807,84
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	10.458.550,73
63 FAALİYET GİDERLERİ(-)	11.177.097,08

632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESABI	11.177.097,08
634 DÖNÜŞÜM GİDERLERİ HESABI	
FAALİYET KARI ZARARI	-718.546,35
64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	38.120,87
642 FAİZ GELİRLERİ HESABI	34.329,28
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	3.791,59
65 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR(-)	1.062,00
659 DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	1.062,00
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-681.487,48
67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	193,57
671 ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI HESABI	
679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	193,57
68 OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	5.338,01
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	5.338,01
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-686.631,92
69 DÖNEM NET KARI(ZARARI)	75.823,85
691 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI HESABI (-)	75.823,85
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-762.455,77

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Açık İhale Usulüyle Yapılması Gereken Mal Alımı İle Yapım İşlerinin Pazarlık Usulüyle Yaptırılması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında, Öğretim Üyesi Dışında Diğer Öğretim Elemanlarının da Derslere Girmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Pedagojik Formasyon Birimine Yapılacak Katkı Payı Ödemesinin Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün Usul ve Esaslar'ı Doğrultusunda Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Eğitim Fakültesi Döner Sermaye Birimi Yöneticilerine Koordinatörlük Ödemesi Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin, Yönetmelik Hükümlerine Uygun Belirlenmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	60
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	60
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	61
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	61
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	62
6. DENETİM BULGULARI.....	62

1. ÖZET

Bu rapor, Sakarya Üniversitesi'nin performans denetimi sonuçlarını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Sakarya Üniversitesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Denetimlerden elde edilen belge, bilgi ve bulgular çerçevesinde:

1. Sakarya Üniversitesi'nin 2018 yılını kapsayan 2014-2018 dönemine ait Stratejik Planının mevcut olduğu, planın sunum kriterine ilişkin şartları taşıdığı görülmüştür. Sakarya Üniversitesi'nin hazırlanmış olduğu Stratejik Planda yer alan amaçlar ve bu amaçlara yönelik hedef ve göstergelerin ölçülebilir olduğu; ölçülebilir olarak ifade edilemeyen bazı hedeflerin ise göstergeler vasıtasıyla ölçülebilir hale getirildiği dikkat çekmektedir.

2. 2018 yılı Performans Programının yasal süresi içinde hazırlanıp yayımlandığı sunum, ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı görülmüştür.

3. 2018 yılı Faaliyet Raporunun yasal süresi içinde hazırlanıp yayımlandığı sunum, tutarlılık, doğrulanabilirlik ve ikna edicilik/geçerlilik kriterlerini sağladığı tespit edilmiştir.

4. Veri kayıt sistemi bir süreç olarak kurgulanmış olup, performans bilgisinin faaliyet raporuna tam ve doğru yansımaları sağlayacak, verilerin tek bir merkezden takibini mümkün kılacak bir sisteminin mevcut olduğu görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca

yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Sakarya Üniversitesinin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Sakarya Üniversitesinin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Sakarya Üniversitesi stratejik planlama çalışmalarında 2014-2018 dönemi stratejik planını kamuoyuna sunmuştur. Bu stratejik planda 8 adet stratejik amaç ve bu amaçlara ulaşmak için 36 adet hedef, her bir hedef için birden fazla olmak üzere, toplamda 135 adet gösterge belirlenmiştir. 2014-2018 Stratejik Planının, “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda” öngörülen şekil şartlarını taşıdığı ve genel olarak amaç ve hedeflerin belirlenmesinde üst politika belgelerinin esas alındığı görülmüştür.

2018 yılı Performans Programının yasal süresi içinde hazırlanıp yayımlandığı sunum, ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı tespit edilmiştir.

2018 yılı İdare Faaliyet Raporu yasal süre olan 2018 yılı Şubat ayı sonuna kadar yayımlanmıştır. İdare Faaliyet Raporu sunum, tutarlılık, doğrulanabilirlik ve geçerlilik/ikna edicilik açısından gereken kriterleri taşımaktadır.

Faaliyet sonuçlarının sağlıklı bir biçimde ölçülmesini sağlayacak veri kayıt sisteminin bir süreç olarak kurulduğu, bu sürecin faaliyet sonuçlarının ölçümüne ilişkin tüm unsurları kapsadığı ancak bireysel personel çalışmalarının ve niteliklerinin sistemin işleyişinde önemli pay sahibi olduğu görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

